

Inspiratie- fiches

Inspiratiefiche

door Krisje Peeters

De drie biggen

Auteur: Kaat Vrancken
Illustrator: Yoei Slegers
Uitgever: De Eenhoorn
Jaar van uitgave: 2025

Over de makers

Kaat Vrancken (1957) is een kinderboekenauteur geboren in Bree. Ze ontving al heel wat prijzen voor haar werk, o.a. de Zilveren Griffel en de Boekenleeuw.

Voor Vrancken is het vertellen van verhalen aan kinderen haar persoonlijke bijdrage om hun leven lichter te maken. Als ze in nieuwsberichten kinderen in moeilijke situaties ziet, heeft ze de drang om hen iets voor te lezen. Met een verhaal wil ze hen wegtrekken uit hun ellende.

Yoei Slegers (1985) is een Vlaamse illustrator en auteur. Hij bracht zijn eerste kinderboek uit in 2008. Hij werkt graag met acrylverf en kleine penselen. Hoe meer kleur, hoe beter. Hij illustreerde al meer dan 20 boeken. In zijn eigen werk durft hij ook zware thema's aan te halen. Zijn boeken zijn ondertussen vertaald in het Duits, Koreaans, Engels, Chinees en Deens.

Slegers trekt rond in België en Nederland om workshops te geven. Hij vertelt, tekent en droomt samen met honderden kinderen.

Korte inhoud

Na de zoveelste ruzie beslist Zwijn Mam dat Big Bo, Big Ben en Big Bie het huis moeten verlaten om op zichzelf te wonen. Big Ben kiest voor een tent, Big Bo voor een camper en Big Bie werkt hard om een stevig huis te kunnen huren. Hun oom, die zich graag als wolf of wolvin verkleedt, komt kijken of ze het goed doen. Maar al snel blijkt dat er ook een échte wolf rondloopt. Dan moeten de drie biggen samenwerken en schuilen in Big Bies sterke huis om veilig te blijven.

Deze moderne en grappige versie is geschreven in korte zinnen, eenvoudige woorden en in de vertrouwde verhaalstructuur van het klassieke sprookje.

Het boek komt uit de reeks *Er was eens... iets anders, sprookjes voor prille lezers*.

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij.

Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties.

Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken.

en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

1

VOOR HET LEZEN

Materiaal

- tafel of koffer met verkleedmateriaal en/of attributen liefst gelinkt aan sprookjes (kan ook door de kinderen zelf meegebracht worden)
- groot blad papier/bord
- het origineel verhaal van “De drie biggen” als achtergrondinformatie

• Verkleden

Laat de kinderen verkleedmateriaal of een attribuut uitkiezen. Ga in een kring zitten en laat de kinderen vertellen aan welk verhaal ze denken bij het materiaal dat ze gekozen hebben. Wanneer kinderen voorbeelden van sprookjes vertellen, kan je ze noteren. Deze titels kan je nog gebruiken als inspiratie tijdens de verwerking. De kinderen mogen het materiaal gedurende het voorlezen aanhouden als ze dat willen.

• De drie biggen

Bekijk de cover van het boek.

- Herkennen jullie de titel?
- Wat voor een verhaal is dit denk je? Hoe weet je dat? (een sprookje)
- Wie kan er kort vertellen hoe het verhaal van de drie biggen gaat?
- Wat bedoelen ze met de zin “Er was eens... iets anders”?
- Welke personages verwacht je in het boek?
- Wat voel je bij het zien van de personages op de cover?
- Wie zou dit boek graag zelf lezen?

2

TIJDENS HET LEZEN

Dit boek is geschreven voor eerste lezertjes. Als er kinderen zijn die zelf lezen, kan je ze de opdracht geven om tijdens het lezen te letten op gelijkenissen en verschillen met het originele verhaal.

Lees het boek voor. Het verhaal leent zich prima tot expressief voorlezen en de spanning op te bouwen met je stemgebruik. Stop regelmatig en ga in interactie met de kinderen.

- Lees voor tot p.4, toon de illustratie met de verkleedkledij.
 - Zie je een kostuum dat je zelf ook zou kiezen?
- p.7 “Samen zijn we sterker dan alleen.”
 - Waarom zegt Big Bie dit?
 - Hoe merk je dat Big Bie bang is? (je ziet het op de illustratie, ze praat stil en onzeker)
- p.10 “Big Bo koopt een camper.”
 - Welke voor- en nadelen heeft een camper? Verduidelijk op deze manier het woord camper.
 - Hoe probeert Big Bo de wolf op afstand te houden? (we zien een affiche op de prent)
- p.12 Big Bie verdient geld om de huur te betalen.
 - Waarom moet je huur betalen?
 - Kan je ook voor andere dingen huur betalen?
- p.18 “Steek je hoeven door de kier.”
 - Ken je nog dieren met hoeven? (paarden, geiten, koeien, schapen, herten...)
- p.22 “Ik heb een plan!” zegt Big Bie.
 - Wat zou jij doen?
 - Wat zou het plan zijn?
- p.30
 - Heeft het plan gewerkt?
 - Vind je de wolf nog terug op deze pagina?

3

NA HET LEZEN

Terugblik

- Welke personages doen er mee in het boek? (Zwijn Mam, Big Bie, Big Ben, Big Bo, oom als wolf en jager, de Wolf)
- Welk personage spreekt je het meest aan? Waarom?
- Wat vind je van de gekozen namen?
- Wie vond het ook fijn om zich te verkleeden? (oom)
- Weten we nu wat er ‘iets anders’ was? Welke gelijkenissen en verschillen hoorde je met het originele verhaal? (de woningen, de oom, het einde)
- Welke woning zou jij gekozen hebben?
- Wat valt op aan de kleuren die gebruikt worden in het boek? (felle, heldere kleuren)
- Spreekt deze stijl van illustraties aan? (het lijken bijna tekenfilmfiguren)
- Het is best een spannend verhaal, hoe zag je dat ook in de prenten? (donkere kleuren, gevaarlijke blik van de wolf, bloedspoor...)
- Zou je nog een sprookje uit deze reeks willen lezen? Heb je al een sprookje in gedachten?

Creatieve verwerking

Bouw je mee?

Materiaal

- bouwmaterialen: karton, ijslollystokjes, takken, rietjes, plastic bekens, houten blokken, eierdozen, golfkarton, WC-rollen ...
- verbindingsmaterialen: kleefband, schilderstape, elastiekjes, lijm, touw, plasticine, wasknijpers ...
- een haardroger

Voorzie een tafel vol kosteloos materiaal. Laat de leerlingen in duo materialen kiezen om zelf een huis te bouwen. Spreek op voorhand de tijd af die ze krijgen en laat eerst enkele minuten overleggen.

Laat de kinderen het gemaakte huis presenteren aan de anderen.

Blaas met een haardroger om te kijken welk huis het langst overeind blijft zoals in het originele verhaal. Bespreek kort na.

Er was eens ... iets anders

Materiaal

- afbeelding kenmerken van sprookjes (zie bijlage 1)
- vertelkader (zie bijlage 2)
- blad met titel van voor het lezen

Bedenk samen met de kinderen een nieuw sprookje.

— Stap 1: Kies een bekend sprookje.

— Stap 2: Blik terug op de kenmerken van een sprookje (zie bijlage)

- Er zijn goede en slechte personages.
- Er is een probleem of een opdracht.
- Er gebeuren bijzondere of magische dingen.
- Het verhaal heeft een duidelijk begin, midden en einde.
- Vaak eindigt het goed.

— Stap 3: Verander enkele belangrijke elementen

- De personages: vijf schapen ipv zeven geitjes
- De plaats: de stad, een ruimtestation, de onderwaterwereld
- De slechterik: een draak, een robot, een heks
- Het probleem: niet opgegeten worden maar een schat vinden
- Het einde: een verrassend of een grappig einde

— Stap 4: Gebruik een vertelkader (zie bijlage)

- Titel: ...
- Er was eens... (Wie?)
- Ze woonden... (Waar?)
- Op een dag... (Probleem)
- Toen... (Oplossing)
- En vanaf die dag... (Einde)

Varianten:

— Daag kinderen uit om verschillende sprookjes te combineren.

— Laat het sprookje schrijven en illustreren.

4

VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- Er was eens een koe / Pim Lammers en Marije Tolman (ill.) (Querido, 2020)
<https://www.boekenzoeker.be/er-was-eens-een-koe>
- En ze leefden nog... / Elisabeth Lucie Baeten en Flore Deman (ill.) (Vrijdag, 2022)
<https://www.boekenzoeker.be/en-ze-leefden-nog>
- De Grote Boze Wolf (was helemaal niet boos) / Jonas Boets en Nils Pieters (ill.) (De Eenhoorn, 2011)
<https://www.boekenzoeker.be/de-grote-boze-wolf-was-helemaal-niet-boos>
- De kikkerbiljetjes van de koning en andere sprookjes / Janneke Schotveld (Van Holkema & Warendorf, 2019)
<https://www.boekenzoeker.be/de-kikkerbiljetjes-van-de-koning-en-andere-sprookjes>

Andere boeken van Kaat Vrancken vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Kaat%20Vrancken>.

Andere boeken van Yoeni Slegers vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Yoeni%20Slegers>.

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de makers':

- <https://www.kaatvrancken.com>
- <https://www.auteurslezingen.be/kaat-vrancken>
- <https://www.yoenislegers.com/about>
- <https://www.auteurslezingen.be/yoeni-slegers>

5

MINIMUMDOELEN

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

- Nederlands – Lezen – Tekstsoorten en tekstconventies -1.1.13: De leerlingen kunnen tonen dat ze doelen van teksten herkennen aan de hand van tekstkenmerken.
- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur - 1.5.: De leerlingen kennen personage, hoofdpersonage, thema.
- Nederlands – Literatuur – Creatieve expressie in taal - 1.5.9: De leerlingen kunnen op basis van voorbeelden een eigen talige creatie maken.
- Wetenschap en techniek – Systematische en methodische benadering van wetenschappelijke en technologische problemen - Ontwerpend leren - 3.6.5: De leerlingen kennen ontwerpen als een manier om aan een behoefte te voldoen.
- Wetenschap en techniek – Systematische en methodische benadering van wetenschappelijke en technologische problemen - Ontwerpend leren - 3.6.6: De leerlingen kunnen met concreet materiaal en gegeven criteria een ontwerp bedenken en uitvoeren om aan een behoefte te voldoen.

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Krisje Peeters, 2026
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

1. BEGIN

2. PERSONAGES

3. PROBLEEM

4. AVONTUREN

**5. GOED KOMT
ZEGEVIEREN**

6. EINDE

KENMERKEN VAN EEN SPROOKJE

Een sprookje is een verzonnen verhaal
met vaste kenmerken.

1. BEGIN

Het sprookje begint vaak met:
Er was eens...
Het verhaal speelt zich af in
een land hier ver vandaan.

2. PERSONAGES

Er zijn vaste personages, zoals:
een prins of prinses, een koning
of koningin, een boze heks, een trol,
een tovenaars of een hulpdier.

3. PROBLEEM

Er is een probleem in het verhaal.
Iemand is in de problemen,
er ontbreekt iets of er is een vloek
of betovering.

4. AVONTUREN

De hoofdpersoon gaat op pad
en maakt spannende en magische
avonturen. Hij of zij krijgt hulp
of moet een opdracht vervullen.

5. GOED KOMT ZEGEVIEREN

Aan het einde wordt het probleem
opgelost en wint het goede
het van het kwade.

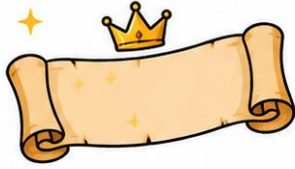
6. EINDE

Het sprookje eindigt vaak met:
En ze leefden nog lang en gelukkig.
Het einde is altijd gelukkig.

SPROOKJES LEREN ONS OVER MOED,
VRIENDSCHAP, LIEFDE EN HOOP.

BIJLAGE 2

Titel: ...

Er was eens...
(Wie?)

Ze woonden...
(Waar?)

Op een dag...
(Probleem)

Toen...
(Oplossing)

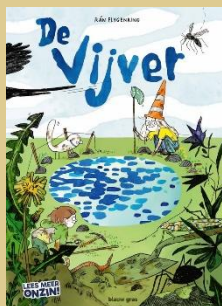

En vanaf die dag...
(Einde)

Inspiratiefiche

door Geertje Bluekens

De vijver

Auteur en illustrator: Rán Flygenring

Vertaler: Laura Molenaar

Uitgever: Blauw Gras

Jaar van uitgave: 2025

Over de maker

Rán Flygenring (1987) is een van de bekendste IJslandse kinderboekenmakers. Je spreekt haar naam uit zoals brown maar dan zonder 'b' en met een rollende 'r'. Haar werk valt op door de veelheid aan visuele vertelvormen. In elk boek verwerkt ze de natuur en natuurelementen. Haar boeken werden al verschillende keren bekroond. De jury prijst haar eigennijverige en levendige illustratiestijl. De graphic novel *De vijver* is het eerste boek dat naar het Nederlands is vertaald.

Korte inhoud

Fífa en haar vriend Spói ontdekken een kuil in de gemeenschappelijke tuin. Nieuwsgierig als ze zijn, willen ze ontdekken waar die kuil vandaan komt. Is het een landingsplaats voor aliens? Of een vingerafdruk van een reus? Fífa en Spói ontdekken dat de kuil eigenlijk een vijver is. Na een dag zwoegen kunnen zij en de andere bewoners opnieuw van de vijver genieten. Alleen: wie is eigenlijk de baas van de vijver? Wie mag bepalen wat er mag én kan in de buurt van de vijver? Fífa en Spói? Of toch Fífa alleen?

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

1

VOOR HET LEZEN

- **Toon de juryleden de cover van het boek**

- Wat zie je op de cover? (laat de juryleden vrij vertellen)
- Wat is de titel van het boek? Wie heeft het boek geschreven? (De vijver – Rán Flygenring)
- Wat is er volgens jou belangrijk in dit boek? Wat maakt dat je dit denkt? (laat de juryleden vrij vertellen.) Antwoordt geen enkel jurylid dat het 'de vijver' belangrijk zou kunnen zijn, stel eventueel bijvragen of verduidelijk je gedachtegang: 'Ik dacht dat de vijver misschien belangrijk zou kunnen zijn, want die komt in de titel en in de illustratie voor. Ik merk dat de auteur iets slims heeft bedacht om 'de vijver' te laten opvallen. Wie ziet dit ook? Wat zie je? (kleurgebruik – blauw)
- We vermoedden al dat de vijver een belangrijke rol gaat spelen. Wat gaat er volgens jou gebeuren in dit verhaal?

- **Oriëntatie op het boek (inhoud – afbeeldingen)**

- Wie heeft er al eens een echte vijver gezien? Waar? (tuin, park, bos...) Hoe ziet die eruit?
- Wie heeft er een tuin? Wie heeft er een gedeelde tuin? Wie heeft er een park in de buurt? (praat met de juryleden over verschillende soorten tuinen bv. een schooltuin, eigen tuin, tuin bij een appartementsgebouw, gedeelde tuin met burens, park...)
- Hoe ziet jouw tuin eruit? Wat doe je allemaal in jouw tuin? (laat de juryleden vrij vertellen)
- Zou je het leuk vinden om een tuin te delen? Wat zijn de voor- en nadelen? (laat de juryleden vrij vertellen)
- Wie beslist wat er in de tuin gebeurt? Wie heeft inspraak? Weet je hoe die inspraak geregeld wordt? Zijn er bepaalde regels en afspraken in de tuin? Hoe weet je wat je wel en niet mag doen? Wie bepaalt die regels? Waarom zouden er regels zijn? (laat de juryleden vrij vertellen)

2

TIJDENS HET LEZEN

Mogelijke vragen die je kan stellen tijdens het lezen:

- Lees t.e.m. 'In de zomer hangt iedereen graag rond in de tuin.'
 - Wie vertelt het verhaal? (het meisje dat je ziet op de eerste pagina)
 - Wie zou Spói zijn? (misschien de bellenblazende jongen want hij ligt naast het meisje?)
- Lees verder t.e.m. 'Dan bouwen we iglo kastelen en spelen we sneeuwvoetbal en maken we...'
 - Wat heb je de kinderen op de vorige bladzijden allemaal al zien doen in de tuin? (laat de juryleden vrij vertellen en verwijst naar de eigen tuinervaringen die eerder aan bod kwamen)
- Lees verder t.e.m. 'Een kuil!'
 - Wat is een kuil? (grote of kleine put in de grond waar je in kan stappen of iets in kan leggen)
 - Wie heeft er al eens een kuil gegraven? Waar? Wat gebeurde er? (Deel ervaringen over kuilen bv. een kuil op het strand om een zandkasteel te bouwen, de kuil liep vol water of de hond die een kuil graaft...)

- Waarom zou er een kuil in de tuin van Fífa en Spóí zijn? (laat de juryleden fantaseren en nodig ze uit om samen te kijken op de volgende bladzijde)
- Rán Flygenring illustreert met potlood, krijt, fijne inktpen en verf. Waar zie je dit? (bv. p.2)
- Lees verder t.e.m. 'We blijven maar aan die kuil denken.'
- Wat denk jij dat het is? Heb je nog andere ideeën?
- Wat zou jij doen als je het te weten wil komen? (alle antwoorden zijn goed) Zullen we eens kijken hoe Fífa en Spóí informatie over de kuil willen verzamelen?
- Lees verder t.e.m. 'Natuurlijk!'
- Op welke manieren zeggen mensen dat ze niets over de kuil weten? (schouders ophalen, 'ik heb geen flauw benul', 'ik ben nergens van op de hoogte', ik weet van toeten noch blazen', de deur dichtgooien, Joost mag het weten')
- Betekenen al deze uitdrukkingen hetzelfde? Welke vind jij het duidelijkst/grappigst? Ken je nog andere uitdrukkingen of gebaren om te zeggen dat je het niet weet? (bv. het hoofd schudden, 'ik heb geen flauw benul'...)
- De auteur tekende iedereen in aparte vakjes. Waaraan doet je dat denken? (strip)
- Waarom zou ze dat hebben gedaan? (het lijkt een beetje op een film, de auteur laat zien dat alle mensen een eigen leven leiden...)
- Welk idee heeft de vader van Fífa? (een schep nemen en kijken wat er te vinden is)
- Welk materiaal zou jij allemaal meenemen? (laat de juryleden vrij vertellen)
- Lees verder t.e.m. 'We verzamelen alle gereedschappen en materialen die ons kunnen helpen bij de klus.'
- Welke materialen lijken jou handig? Wat zou je ermee doen? (laat de juryleden vrij vertellen)
- Wat denk je dat ze allemaal gaan vinden? (laat de juryleden vrij vertellen)
- Lees verder t.e.m. 'Mij lijkt het een betonnen vijverbodem.'
- We zagen al kenmerken van een strip in dit boek. Welke kenmerken zie je op deze bladzijde? (spreekballonnen, korte stukken tekst, geen aparte vakjes maar toch komen tekeningen terug en lijkt het wat op een film...)
- Hadden jullie verwacht dat Fífa en Spóí dit zouden vinden? (vergelijk met vorige antwoorden)
- Wat zou dit saai betonnen gat kunnen zijn? (laat de juryleden vrij vertellen)
- Lees verder t.e.m. 'Wij moeten wel de gelukkigste kinderen ter wereld zijn.'
- Zou jij blij zijn als je een vijver in de achtertuin vindt? Hoe zou jij je voelen? Wat zou jij doen?
- Lees verder t.e.m. 'Onze vijver. Hij is geweldig.'
- Wat denk je dat er nu gaat gebeuren? Wat vinden de burens van de vijver ervan?
- Lees verder t.e.m. 'Maar het geluk is van korte duur.'
- Wat wil dit zeggen? (je bent maar even blij bv. je bouwt een blokkentoren, maar die valt snel om)
- Waarom staat er 'het geluk is van korte duur'? (er komen heel veel mensen en de vijver is niet meer van Fífa en Spóí alleen)
- Lees verder t.e.m. 'Ze verpesten alles.'
- Wat vind je van wat er gebeurt? Wat herken je? (laat de juryleden vrij vertellen)
- Stel dat jij Fífa of Spóí bent. Wat zou jij doen? (laat de juryleden vrij vertellen)
- Lees verder t.e.m. 'Veel mensen en dieren moeten wegwezen.'
- Wat vind je van de regels? Zijn ze terecht?
- Wie heeft de regels opgesteld? Gaat iedereen ermee akkoord? Wie wel/niet? Hoe merk je dat? (niet iedereen gaat akkoord, Spóí staat bedremmeld te kijken, mensen en dieren druipen beteuterd of boos af)

- Vind je dat de regels op een goede manier zijn opgesteld? Indien neen, hoe zou het volgens jou beter kunnen? (laat de juryleden vertellen en op elkaar reageren)
- Lees verder t.e.m. 'Kunnen we niet eventjes open, tussen twee en vier ofzo?'
 - Hoe ziet de vijver er nu uit? (saai)
 - Gaat Spói akkoord? Hoe merk je dat? (aan zijn gezichtsuitdrukking en aan wat hij zegt)
- Lees verder t.e.m. 'Maar dit is het beste voor de vijver.'
 - Hoe zou Spói zich voelen als hij moet vertrekken? Zou jij het eerlijk vinden als je wordt weggestuurd? Hoe zou Fífa zich nu voelen? Denk je dat de dieren blij zijn?
 - Wie heeft er nu geen stem meer? (Spói, dieren, andere mensen). Vind je het een goed idee dat Fífa nu alles mag bepalen?
 - Wat zijn de voordelen van één baas? Mogelijke bijvragen kunnen zijn: Duurt het dan langer of minder lang voor er een beslissing wordt genomen, waarom/wanneer vind je dat goed/niet goed... (bv. een scheidsrechter tijdens een spel, een kapitein op een schip, de leerkracht in een noodsituatie...)
 - Wat zijn de nadelen van één baas? Mogelijke bijvragen: Wat gebeurt er als de baas een fout maakt, wat als de baas niet naar anderen luistert, is iedereen even belangrijk...
 - Stel dat er één kind alle spelletjes bepaalt: Hoe voelt dat voor de baas, hoe voelt dat voor de anderen, zou iedereen blij zijn, wat als iemand een ander spel wil spelen?
 - Zouden er ook andere oplossingen zijn? Mogelijke bijvragen: Moet er echt maar één baas zijn, hoe zouden de kinderen ook kunnen beslissen, kunnen ze om beurt beslissen, kunnen ze eerst naar elkaar luisteren...)
- Lees verder t.e.m. 'Je bent gewoon hier, in onze tuin, antwoorden de vogels. De juryleden vertellen zelf wat ze zien op de tekstloze pagina's.
 - De vogels zeggen 'je bent gewoon hier in onze tuin'. Waarom zeggen ze dat? Wat denk je dat Fífa van hun zin vindt? (Misschien vinden de vogels het nog steeds ook hun tuin, maar misschien vindt Fífa het wel enkel haar tuin. Zou ze er nu anders over denken omdat de vogels haar redden?)
- Lees verder tot het einde
 - Wat zou Fífa bedoelen met 'Huh, wat is hier nou gebeurd?' Weten jullie wat er is gebeurd? Zullen we eens terugbladeren en kijken of we iets ontdekken? (het beeld verandert doorheen het verhaal. Kijk met de kinderen: wanneer is het er, wanneer verandert de houding, wanneer is het weg en waar is het naartoe, waarom zou dat zijn...) Hoe komt het dat Fífa dit niet heeft opgemerkt? (bv. te druk bezig met zichzelf en met haar macht?)
 - Wat denk je dat ze nog verder willen onderzoeken? Wat zou jij willen onderzoeken?
 - Vind jij dit een gewone tuin of niet? Waarom wel/niet?

3

NA HET LEZEN

Verhaal

- Wat is er allemaal gebeurd in dit verhaal? (reconstrueer het verhaal met de juryleden)
- Klopt dit met de voorspellingen die we voor het lezen maakten?
- We dachten al na over macht en onmacht, over de baas zijn of net niet. Vind je dat de vijver van iemand is? Wie heeft er voordeel bij dat Fífa de baas is? Wie heeft er nadeel bij? (denk ook aan de dieren en planten), kan iets goed zijn voor de natuur maar niet voor de

mensen, zijn regels altijd eerlijk? Mag je iemand wegsturen als je denkt dat dat beter is, moeten er leiders zijn, wanneer is iemand een goede leider, kan je goed zorgen voor iets of iemand als je nooit naar iemand anders luistert...

Zet twee stoelen in de ruimte en leg de juryleden verschillende situaties voor. Vinden ze dat één iemand moet beslissen in deze situatie, dan gaan ze bij stoel 1 staan. Is samen beslissen beter, dan gaan ze bij stoel 2 staan. Ze zullen ontdekken dat er niet één goed antwoord is. Soms is het handig als één persoon beslist, maar vaak is het belangrijker dat iedereen mag meedenken. Mogelijke situaties: er ligt afval in de vijver, vogels hebben meer beschutting nodig om rustig te broeden, een vader wil een hekje om de vijver zodat zijn peuter er niet in kan vallen...

→ Wat vind je van de titel? Past die bij het boek? Welke titel zou jij aan dit boek geven?

Illustraties

Materiaal

- post-its

- Weet je nog welke materialen Rán Flygenring gebruikt? (inktpen, potlood, krijt, verf)
- Welke kleuren komen vaak voor? (natuurlijke tinten zoals groen, bruin, blauw)

Rán Flygenring maakt expressieve illustraties. Er zit veel beweging in bv. op de cover de houding van de jongen, de vogel die wegvliegt ...

- Waar zie jij veel beweging? Laat de juryleden per twee door het boek bladeren en met een post-it aanduiden waar ze veel expressie zien.
- Rán Flygenring speelt met de schaal bv. op de cover wordt een klein insect ongeveer even groot getekend als een vogel of de kinderen. Laat de juryleden per twee door het boek bladeren en met een post-it aanduiden waar ze dit nog ontdekken.
- Wat vind je van de keuze van Rán Flygenring om stripelementen te verwerken? Past dit bij het verhaal? Lees jij dit graag? Waarom wel/niet?

Evaluatie

Aan de hand van een aantal vragen bespreken de juryleden hun eigen beleving.

- Dit boek gaat over twee kinderen die een vijver ontdekken, maar laat je ook nadenken over macht en onmacht en de baas spelen. Vind je dat Rán Flygenring erin is geslaagd om beide thema's in het boek te verwerken? Vertel eens.
- Het boek won in IJsland alle belangrijke prijzen voor kinder- en jeugdliteratuur. Ook in Vlaanderen zit dit boek in de Leesjury. Vind je dit terecht of niet? Vertel eens.
- Wat vind jij van het boek? Waarom zou jij het aanraden, waarom niet?

Creatieve verwerking

Materiaal

- stevig papier voor figuur stokpop
- stokje
- kleurpotloden, stiften of wasco's
- grote flap waar een vijver op staat getekend

Het parlement van de vijver

Elk jurylid kiest een bewoner die in of rond de vijver woont bv. kikker, reiger, eend, vis, libel, slak, boom, kind van zes jaar, opa... Ze tekenen die bewoner en maken er een stokpop van. Zijn hun tekeningen ook expressief en met veel beweging? Daarna houden ze een vergadering aan de hand van een situatie bv. er komen veel mensen picknicken. De kinderen spreken vanuit hun dier: 'ik ben de kikker, ik wil graag rust' of 'ik ben de eend en wil geen afval' of 'ik ben een kind van zes en wil een springplank'...

Bouw de ideale vijver

De juryleden krijgen een groot vel papier met een lege vijver in het midden. Ze beslissen samen: welke dieren wonen er, mogen er mensen komen, welke regels gelden er, wie beslist als er ruzie is, hoe zorgen we ervoor dat iedereen zich goed voelt... Ze tekenen in groep de vijver, de dieren, de mensen en bedenken regels. Ga het gesprek aan:

- Waarom hebben jullie deze regel gekozen? Is die eerlijk voor iedereen? Wat als iemand zich niet aan de regel houdt?
- Had iedereen inspraak in de samenwerking? Hoe hebben jullie daarvoor gezorgd?

4

VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- Alle kippen verzamelen! / Laurent Cardon (Parade, 2026)
<https://www.boekenzoeker.be/alle-kippen-verzamelen-een-kakelbont-verhaal>
- Genoeg gebruld / Günther Jakobs (De Vier Windstreken, 2025)
<https://www.boekenzoeker.be/genoeg-gebruld>
- Democratie / Philip Bunting (De Fontein, 2025)
<https://www.boekenzoeker.be/democratie>

Andere boeken van Rán Flygenring vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20R%C3%A1n%20Flygenring>.

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de maker':

- <http://ranflygenring.com>
- <https://www.uitgeverijblauwgras.nl/makers/ran-flygenring>

5

MINIMUMDOELEN

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

- Nederlands – lezen – tekstbegrip -1.1.8: De leerlingen kunnen beoordelen of de titel bij de tekst past.
- Nederlands – mondeling taalgebruik -1.3.9: De leerlingen kunnen ideeën, gedachten en verworven inzichten samenhangend formuleren.
- Nederlands – literatuur - 1.5.7: De leerlingen kunnen verbanden leggen tussen elementen uit de tekst en emoties en gedachten tijdens het lezen.
- Geschiedenis - reflectie en dialoog over verleden en geschiedenis – burgerschap - 5.3.2: De leerlingen kennen de volgende begrippen met betrekking tot de principes van de democratische rechtsstaat: verkiezingen, vertegenwoordiging, **macht**, rechten, plichten, **regels**, **afspraken**, gelijkheid.

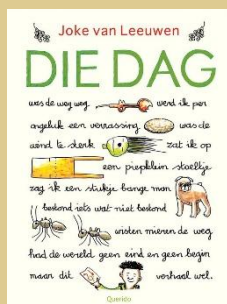
Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Geertje Bluekens, 2026
Vormgeving: Simon Bequoye

Inspiratiefiche

door Geertje Bluekens

Die dag

Auteur en illustrator: Joke van Leeuwen

Uitgever: Querido

Jaar van uitgave: 2025

Over de maker

Joke van Leeuwen (1952) werd geboren in Amsterdam, verhuisde op haar dertiende met haar ouders naar Brussel en woont nu al jarenlang in Antwerpen. Ze schrijft romans, poëzie en kinderboeken. Bijzonder aan haar werk is dat ze zowel schrijft als illustreert en beide door elkaar gebruikt. Ze won al verschillende prijzen en heel wat van haar boeken werden al geselecteerd voor de Leesjury.

Korte inhoud

Op een dag is de weg naar school verdwenen. Waar de weg was, is nu een put. Hoe moet Deef nu verder? Hij komt op allerlei nieuwe plekken en ontmoet allerlei nieuwe mensen. Kan iemand hem de weg wijzen? In dit boek wandel je mee met Deef en ontdek je wie en wat hij allemaal ontmoet.

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

1

VOOR HET LEZEN

Toon de juryleden de cover van het boek.

- Wat is de titel van het boek? Wie heeft het boek geschreven? (*Die dag* – Joke van Leeuwen)
- Wat zie je op de cover? Wat maakt deze cover zo speciaal? Waarover zou het boek gaan?
- Heb jij het al eens meegemaakt dat de weg weg was? Hoe komt dat? (wegenwerken, put in de weg, doodlopende straat ...) Wat deed je toen?

- **Oriëntatie op het boek (inhoud – afbeeldingen)**

Materiaal

- envelop met adres (naam + straat + huisnummer + postcode + gemeente)
- Hoe ben je naar hier gekomen? Wat kwam je onderweg allemaal tegen? (laat de juryleden de weg beschrijven bv. ik kwam te voet en zag onderweg ...)
- Stel dat je ergens heen moet en je weet de weg niet. Wat doe je dan? (aan iemand vragen, GPS, kaart ...)
- Wat geef je in in een GPS? (adres)
- Als je een brief schrijft, hoe weet de postbode dan waar de brief heen moet? (adres)
- Toon de juryleden de envelop en bespreek het adres. Oefen met de juryleden hun eigen postcode en gemeente (en die van de school als je als klas deelneemt aan de Leesjury). Bespreek gelijkenissen en verschillen bv. wie zit in dezelfde school en woont in een andere gemeente, bij wie zijn de school en eigen huis in dezelfde gemeente ...
- Wat is het voordeel van een adres? (je vindt gemakkelijk waar iemand woont)

2

TIJDENS HET LEZEN

Materiaal

- foto van de Hondsbossche Zeewering (zie bijlage 1)
- kaart van de gemeente waar de bibliotheek of school is
- kopieën van p.57 t.e.m. 65 die je doorknipt en aan de juryleden geeft
- <https://hetklokhuis.nl/kijken/645-mieren> (zeker van 11'35" tot 14'06" maar als je meer tijd hebt, kan je het hele filmpje tonen)

Mogelijke vragen die je kan stellen tijdens het lezen:

— Lees t.e.m. p.11

- Wie vertelt het verhaal? (Deef = hoofdpersoon)
- Denk je dat Deef blij is met zijn naam? Waarom wel/niet? (misschien eerder niet want hij vertelt dat zijn ouders de naam hebben bedacht voordat hij er iets over kon zeggen)
- Wat is er gebeurd? (de juryleden vertellen)
- Wat bedoelt de man met "We zoeken naar vroeger"? (opgravingen)
- Wat denk je dat Deef gaat doen nu hij een omweg moet nemen? Wat gaat er gebeuren, denk je?

- Lees verder t.e.m. p.25
 - Wat is de Hondsbossche Zeewering? (een dijk die voorkomt dat de zee het land ingaat en overstromingen veroorzaakt – zie bijlage 1)
 - Wat vind je van de wegwijzers ‘ene kant’ en ‘andere kant’? Vind je dit grappig, duidelijk, verwarrend ... Waarom zou Joke van Leeuwen dit doen? Vind je dit geslaagde humor?
 - Kijk eens naar de wolken. Wat zie je? Herken je de vorm van een gezicht, van een dier, voorwerp?
 - Wat zie je allemaal op de illustraties? (pijlen, huis ...) Waarom zou Joke van Leeuwen ze tekenen door de tekst heen? (ze vertellen een deel van het verhaal bv. pijl met ene kant en andere kant of het bibberige geschrift dat laat zien dat het om een oudere vrouw gaat ...)
 - Zie jij ergens een koe, een varken of een grootvader? (laat de juryleden fantaseren bv. misschien een liggende koe linksonder)
- Lees verder t.e.m. p.33 en toon de kaart van je gemeente
 - Waar ligt de bibliotheek/school/speelplein? Welke weg neem je van de bibliotheek naar school, van de bibliotheek naar het zwembad ...? (laat de juryleden de weg volgen met hun vinger)
 - Hoe herken je gebouwen, wegen, rivieren en kanalen, bossen en parken ...?
- Lees verder t.e.m. p.43
 - Waarom vouwt Bieke stoeltjes? (om verzonnen bezoek te ontvangen)
 - Waarom doet ze dat? (ze is erg ziek en kan niet naar buiten, ze is misschien eenzaam)
- Lees verder t.e.m. p.49
 - Wat vind je van de wegwijzers ‘alle richtingen’ en ‘alle richtingen’? Wat zou jij doen als je Deef was? Joke van Leeuwen haalde al eens een grapje uit met wegwijzers. Wat vind je van dit grapje?
 - Waarom zou er staan ‘eventuele hond’? (misschien wil de man andere mensen op afstand houden door ze bang te maken voor een hond maar heeft hij eigenlijk geen hond)
 - Waarom zou de man dit doen? (angst voor onbekende mensen, hij wil graag alleen zijn ...)
- Lees verder t.e.m. p.55
 - Waarom kan wat je ziet niet bestaan? (laat de juryleden de lijnen volgen en ontdekken)
 - Wie ziet kippenpoten? Wie ziet mensenbenen? (laat de juryleden het aanwijzen)
 - Wie ziet een eend? Wie een konijn? (laat de juryleden eventueel met de ogen knipperen)
- Lees verder t.e.m. p.65 en geef de juryleden indien mogelijk een doorgeknipt boekje
 - Wat merk je? Hoe zitten de verhalen in elkaar? (je kan boven en onder apart lezen en dan heb je precies twee verhalen, net zoals de vrouw zegt)
- Lees verder t.e.m. p.71
 - Wie zag er al eens mieren? Wat zag je ze doen? Hoe ziet een mierenhoop eruit? (Laat de juryleden vrij vertellen uit eigen ervaringen.)
 - Bekijk het filmpje <https://hetklokhuis.nl/kijken/645-mieren> van minuut 11’35” tot en met 14’06” en stel de juryleden vooraf de vraag ‘Wat hoor en zie je in dit stukje dat we ook in het boek lazen of zagen op de illustraties?’ (bv. de rij mieren, het geurspoor, de bladluizen ...)
- Lees verder t.e.m. p.72 “Ik ga naar het einde van de wereld”
 - Hoe komt het dat Deef denkt dat de jongen weet waar hij naartoe gaat? (hij loopt, hij zit niet)
 - De jongen zegt dat hij naar het einde van de wereld gaat. Denk jij dat hij dan weet waar hij naartoe gaat? Waarom zou hij dat zeggen, denk je? (alle antwoorden zijn goed: verdwaald, verdrietig, zin in wandelen ...)
- Lees verder t.e.m. p.74 “Maar je kan dat niet altijd. Hij kon dat.”
 - Waar zou jij niet willen zijn? (Alle antwoorden zijn goed, je kan eventueel een voorbeeld geven uit het boek)
 - Wat doe jij als je ergens niet wil zijn? (alle antwoorden zijn goed)
- Lees verder t.e.m. p.77 “En daarna verzoon hij er een.”

- Wat is volgens jou een ongewone school? (alle antwoorden zijn goed, je kan eventueel een voorbeeld geven uit het boek)
- Lees verder t.e.m. p.85; Deefs moeder komt aangelopen als ze Deef ziet. Hij vindt dat raar want meestal rent ze niet. Ook vreemd is dat ze niet op haar werk zit.
 - Waarom zou Deefs moeder dit doen? (ze was heel ongerust)
 - Wat doet ze nog omdat ze zo blij is? (ze drukt Deef tegen haar jas, belt Deefs vader, bakt pannenkoeken)
 - Wat zou de jongen willen zeggen als hij zegt: “Nee hoor, Deef heeft mij gevonden.” (misschien was hij verdrietig of had hij iets naars meegemaakt of... was hij zichzelf even kwijt; door met Deef te praten werd hij weer vrolijker en vond hij zichzelf wat terug)

3

NA HET LEZEN

Materiaal

- kopie op A3-formaat van de plattegrond op de laatste pagina
- plattegrond (correctiesleutel) (zie bijlage 2)

Inhoud

Toon de juryleden de plattegrond.

- Wat is een plattegrond? (een plattegrond is een tekening van een plek, maar dan van bovenaf bekeken; zo kun je wegen, gebouwen, bossen ... zien)
- Wat zie je op deze plattegrond? Wat zouden de kruisjes willen zeggen? (elk kruisje komt overeen met een stop van Deef)
- Wat is er allemaal gebeurd in dit verhaal? (reconstrueer het verhaal aan de hand van de plattegrond – correctiesleutel zie bijlage 2)
- Waar denk je dat de school is op deze plattegrond? Wat zou Deef hebben geholpen om wel snel de weg naar de school te vinden? (adres)
- Kan je een adres voor de school bedenken? (laat de juryleden een straat, huisnummer, postcode en gemeente bedenken en noteer dit op de plattegrond)
- Waarom zou Joke van Leeuwen voor de titel *Die dag* hebben gekozen? Vind je dat deze titel past bij het boek? Welke titel zou jij aan het boek geven?
- Op de voorkant lezen we al een korte inhoud van het verhaal. Als je dit nog eens terugleest nu je het hele boek kent, wat vind je er dan van?

Illustraties

- Wat valt je op aan de illustraties in dit boek? (zwart-wit, tekeningen staan door de tekst heen, verschillende lettertypes ...)

Soms geven de illustraties letterlijk weer wat er in de tekst staat zoals bv. p.14-15 “Ik zag een wit huisje staan”.

- Waar vind je nog een illustratie die letterlijk weergeeft wat er in de tekst staat? (Laat de juryleden in duo zoeken.)

Soms staat er in de illustraties iets dat niet in de tekst staat en voegt de illustratie extra informatie toe zoals bv. p.14-15 “Ik kwam bij een kruispunt” en je ziet de wegwijzer ‘ene kant’ en ‘andere kant’.

→ Waar vind je nog een illustratie die iets weergeeft dat niet in de tekst staat? (laat de juryleden in duo zoeken)

Joke van Leeuwen probeert ook humor toe te voegen bv. p.14-15 de spreekballon “Hij doet niks hoor” bij de gevaarlijk uitziende hond.

→ Waar vind je nog een illustratie met humor terug? (laat de juryleden in duo zoeken)

→ Wat vind je van de illustraties? Past deze manier van illustreren bij het verhaal? Waarom wel/niet?

Evaluatie

Aan de hand van een aantal vragen bespreken de juryleden hun eigen beleving.

→ Stel dat jij in de bibliotheek werkt. Zou jij dit boek aanraden? Waarom wel/niet?

Creatieve verwerking

Een plattegrond

Materiaal

- A3-papier of grote flap
- kleurpotloden, stiften of wasco's en/of zwarte stiften

Elk jurylid tekent alleen, in duo of in groep een plattegrond. De juryleden bepalen waar de route begint en eindigt, waarom de normale weg niet kan worden gevolgd, wat er onderweg allemaal gebeurt en te zien is ... Ze tekenen dit op de plattegrond. De juryleden kunnen kiezen of ze net zoals Joke van Leeuwen in zwart-wit tekenen of toch liever in kleur tekenen. Laat de juryleden daarna de plattegrond aan de groep voorstellen.

4

VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- De wirwarwezels op weg / Yvonne Jagtenberg (Gottmer, 2025)
<https://www.boekenzoeker.be/de-wirwarwezels-op-weg>
- De weg naar terug / Mathilde Stein (Lemniscaat, 2022)
<https://www.boekenzoeker.be/de-weg-naar-terug>

- Zo'n dag waarop er niets gebeurt / Daan Remmerts de Vries en Hanneke Siemensma (Hoogland & Van Klaveren, 2024)
<https://www.boekenzoeker.be/zon-dag-waarop-er-niets-gebeurt>

Andere boeken van Joke van Leeuwen vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Joke%20Van%20Leeuwen>.

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de maker(s)':

- <https://www.jokevanleeuwen.com>

5

MINIMUMDOELEN

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

- Nederlands – lezen – tekstbegrip - 1.1.8: De leerlingen kunnen beoordelen of de titel bij de tekst past.
- Nederlands – mondeling taalgebruik – spreken, presenteren en vertellen - 1.3.12: De leerlingen kunnen bij het vertellen of presenteren gebruik maken van hulpmiddelen wanneer die de boodschap ondersteunen.
- Nederlands – literatuur – interactie met literatuur - 1.5.2: De leerlingen kennen plot: belangrijkste gebeurtenissen.
- Aardrijkskunde – Topografie – relatieve en absolute ligging - 4.1.3: De leerlingen kennen de volgende begrippen met betrekking tot de absolute plaatsbepaling: de thuisgemeente en de postcode, de schoolgemeente en de postcode.
- Aardrijkskunde – aardrijkskundige vaardigheden, onderzoek en denken - 4.3.1: De leerlingen kunnen landschappen schetsen om menselijke en natuurlijke aspecten schematisch weer te geven.

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Geertje Bluekens, 2026
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

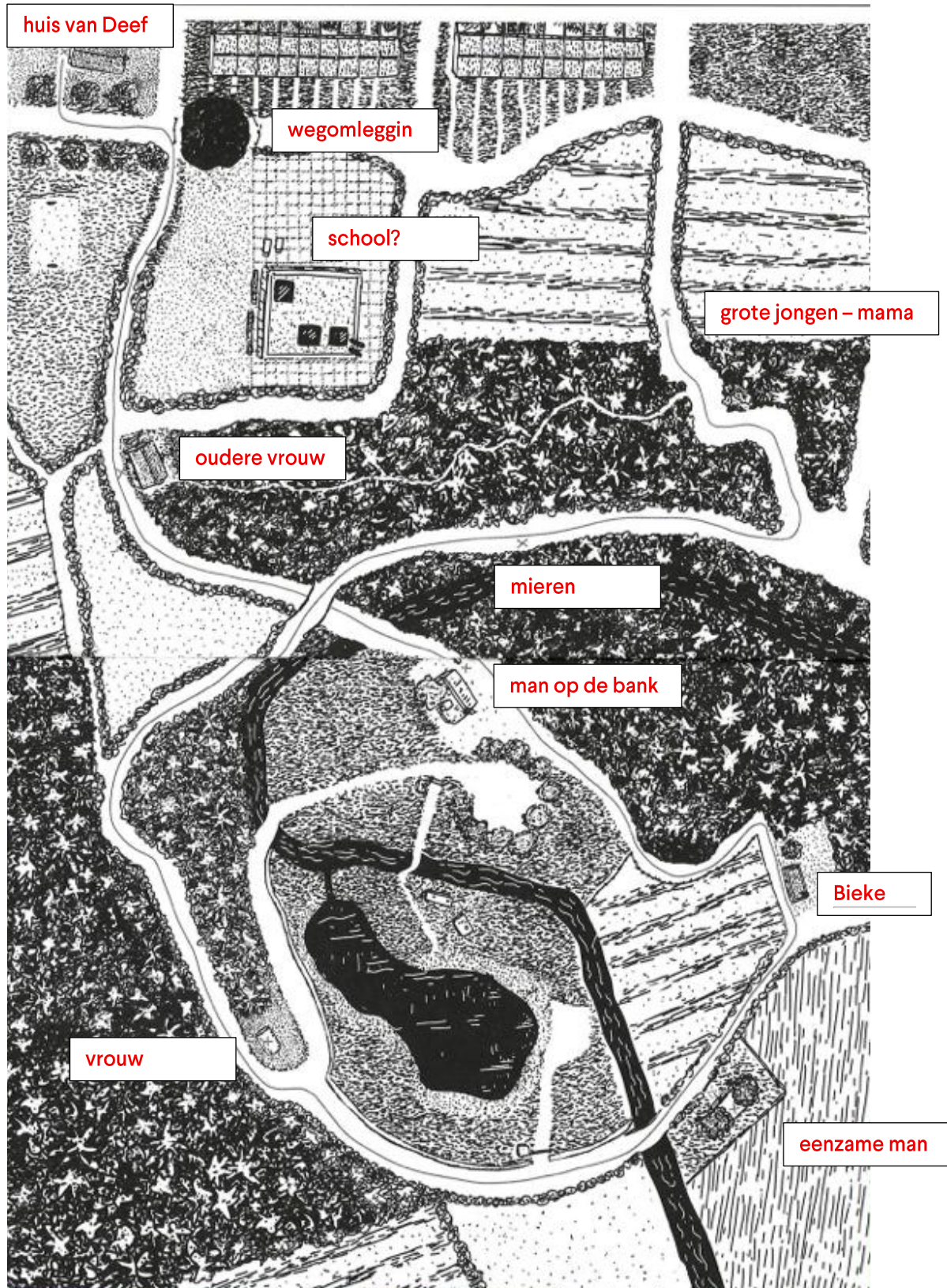
Hondsbossche Zeewering

Bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Hondsbossche_Zeewering

BIJLAGE 2

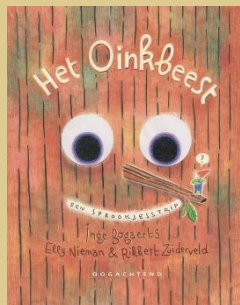
Plattegrond

Inspiratiefiche

door Geertje Bluekens

Het Oinkbeest

Auteurs: Inge Bogaerts, Elly Nieman en Rikkert Zuiderveld

Uitgever: Oogachtend

Jaar van uitgave: 2025

Over de maker

Inge Bogaerts (1983) woont en werkt in Gent. Ze tekent en knutselt al van kleins af aan, een trouwe doorlopende kronkelende lijn in haar leven. Ze behaalde een master aan Sint Lucas Antwerpen waar ze illustratie studeerde. Ze illustreerde al enkele boeken zoals *Mevrouw Ja en Meneer Nee* van Pieter van Oudheusden over levenslust en depressie en het klimaatboek *Alles verandert* van Laila Koubaa.

Korte inhoud

De octopus heeft acht armen. Zeven ervan hebben een specifiek nut, de achtste hangt er zomaar wat bij. De octopus ziet die als een reservearm tot de potvis op bezoek komt. De potvis krijgt een arm cadeau en op zijn beurt geeft de potvis een vin cadeau aan de octopus.

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

1 VOOR HET LEZEN

Toon de juryleden de cover van het boek. Laat de juryleden vrij vertellen. Je kan hierop inspelen met de volgende vragen. (TIP: Beluisterden de juryleden vooraf het originele verhaal dan kunnen ze sommige vragen al beantwoorden. Zo fris je het verhaal weer op.)

- Wat zie je op de voorkant van het boek?
- Wat is de titel van het boek? Wat zou een Oinkbeest zijn? Hoe denk je dat een Oinkbeest eruitziet? Van wie zouden de ogen zijn? Waar zou het verhaal zich afspelen? Wie zou er allemaal meedoen in het verhaal?
- Wie heeft het boek geschreven? (Inge Bogaerts, Elly Nieman en Rikkert Zuiderveld, Bogaerts tekende dit boek en baseerde zich op de muzikale vertelling (1972) van Nieman en Zuiderveld)
- Wat is een sprookjesstrip? (een sprookje dat je leest in de vorm van een strip, je ziet veel tekeningen en de personages praten in tekstballonnen)

2 TIJDENS HET LEZEN

Toon de juryleden tijdens het voorlezen de illustraties en laat ze zelf veel vertellen. Mogelijke vragen die je kan stellen tijdens het lezen:

- Lees de eerste bladzijde t.e.m. 'Die bijna zo luid klingelen als de vijf Gompies, die duidelijk vlakbij zijn.'
 - Wat zie je op deze prent? Waar speelt het verhaal zich af? Wie zou Zelfje zijn?
 - Wie is die grote man daar? (verteller, je zal hem vaak in het verhaal terugzien)
- Lees t.e.m. 'Er is niets om b-b-bang voor te zijn.'
 - Wie zijn de vijf Gompies? Wat voor wezentjes zijn het? (fantasiewezentjes)
 - Wat hebben alle vijf Gompies vast? (muziekinstrumenten)
- Als de juryleden het verhaal al beluisterden, kan je vragen of muziek een belangrijke rol speelt in dit verhaal en welke rol muziek speelt. Beluisterden ze het verhaal nog niet, dan kan je ze nieuwsgierig maken
 - Zullen we eens samen kijken of die muziekinstrumenten belangrijk zijn in het verhaal?
 - Een Gompie zegt: 'Er is niets om b-b-bang voor te zijn' Denk je dat die bang is van onweer, vertel eens (misschien toch een beetje bang, hij trilt een beetje b-b-b)
- Lees t.e.m. '... werd het zo gezellig dat ze al snel de nattigheid vergaten'
 - Waar wonen de Gompies? (in een holle boom)
 - Wat zie je allemaal? (alle antwoorden zijn goed, ga in op de muziekinstrumenten en lees ook eens de namen van de Gompies boven de deuren van de slaapkamers, ze verwijzen naar muzieknoden)
- Lees t.e.m. 'Oink' in de grote blauwe spreekballon
 - Waar komt dat geluid volgens jou vandaan? (als ze aan een beest denken, kan je het uiterlijk laten voorspellen)
- Lees t.e.m. 'Het is een Oinkbeest!'
 - Hoe ziet het Oinkbeest eruit? Komt dit overeen met de voorspelling? (had een jurylid gedacht aan de grote ogen op de cover, dan kan je hier zeggen dat die heel goed heeft nagedacht en samen terugkijken naar de cover)

- Wat is er zo vreemd aan zijn tenen? Hoe zou dat komen? (laat de juryleden voorspellen)
- Waarom zouden de Gompies en Zelfje dit gekke wezen een Oinkbeest noemen?
- Hoe zou het Oinkbeest zich voelen? Voelt het zich welkom in het bos? Waarom wel/niet? (hij wordt alleen achtergelaten)
- Lees t.e.m. 'Droog nu je tranen, ik ga niet meer weg.'
 - Hoe zou het Oinkbeest zich voelen? Hoe zou Zelfje zich voelen? Denk je dat de Gompies hem ook nog zullen verwelkomen? (laat de juryleden vertellen en voorspellen)
 - Wat is er allemaal al gebeurd in het boek? Reconstrueer samen met de juryleden het verhaal.
- Lees t.e.m. 'Maar wacht eens even...'
 - Wat denkt Zelfje? Wat zou er volgens jou gebeurd kunnen zijn? (alle antwoorden zijn goed)
- Lees t.e.m. 'de Systemen zullen hier toch niet achter zitten?'
 - Waarom huilen de Oinkbeesten? (de kleine Ploinkie is verdwenen)
 - Waarom denken de Gompies dat de Systemen er iets mee te maken hebben? (sporen)
- Lees t.e.m. 'die allemaal meezongen of neurieden of humden...'
 - Waarom heeft de hele stoet muziekinstrumenten bij zich? (de Systemen zijn bang voor muziek)
 - Welke instrumenten of andere dingen die geluid maken herken je? (trom, gitaar, fluitketel, ...)
- Lees t.e.m. 'dat er een ondraaglijke lichtheid in de lucht hing'
 - Hoe zien de huizen van de Systemen eruit? Hoe zien ze er zelf uit? (saai, grijs)
 - Wat doen ze? Denk je dat er veel vrolijkheid in hun leven zit? Waarom wel/niet?
 - Hoe zouden de Systemen zich voelen als ze zoveel muziek horen?
- Lees t.e.m. 'Hoera, de sleutel paste!'
 - Ploinkie is bevrijd! Wat is er allemaal gebeurd om hem te bevrijden? (reconstrueer samen)
- Lees t.e.m. 'dat tot ver voorbij de heuvels weerklonk.'
 - Wat zie je allemaal op deze prent?
 - Welke liedjes worden er allemaal gezongen? (Alors, on danse, We are the champions, ...)
 - Welke sfeer heeft deze illustratie voor jou? Past die bij het verhaal?
 - Wie zijn de twee mensen op de boomstronk (Elly en Rikkert, hommage aan de auteurs)
- Lees het slotlied of laat het horen (QR-code)
 - Wat vind je van dit slot? Past dit voor jou bij het verhaal? Wat betekent 'we horen bij elkaar'?

3

NA HET LEZEN

Materiaal

- bijlage 1: uitgeknipte vragenkaartjes
- post-its

Verhaal

• Inhoud – personages

- Geef elk jurylid een vragenkaartje. Laat ze rondwandelen in de ruimte en hun vraag stellen aan een ander jurylid, bijvoorbeeld: vertel iets over het begin van het verhaal, wie deed er allemaal mee in het verhaal, ... Zijn ze uitverteld, dan wisselen ze van kaartje en zoeken een nieuwe partner.

— Bespreek in groep de personages.

- Welke personages deden er allemaal mee in het verhaal?
- Welk personage zou jij willen zijn, waarom?
- Met wie zou je bevriend willen zijn, met wie niet? Waarom?
- Het Oinkbeest kwam zo maar uit de lucht vallen. Stel dat jij het Oinkbeest was, hoe zou jij je voelen in het begin, in het midden en op het einde van het verhaal?

Illustraties

- De illustraties zijn gemaakt in kleurpotlood. Waar zie je fijne strepen van het kleurpotlood?
 - Welke kleuren vallen het meest op in het boek?
 - De illustraties zijn vaak paginagroot. Wat vind je hiervan? Waarom zou de tekenaar dit hebben gedaan? (de fantasiewereld komt volop tot leven)
 - Dit boek is een sprookjesstrip. Vind je dat passen bij het verhaal of net niet, vertel eens.
- Laat de juryleden over de volgende vragen in duo nadenken. Elk duo deelt daarna met de grote groep.
- Welke sfeer roepen de illustraties op? Kan je eens een pagina tonen waar je blij van wordt, een pagina die je heel erg spannend vindt, een pagina die je... Laat de juryleden post-its kleven waar ze op noteren: blij, spannend, ...
 - Waar vind jij dat Inge Bogaerts erin slaagt om het gevoel van de personages goed weer te geven in een illustratie? Laat de juryleden post-its kleven.

Evaluatie

- Waarom denk je dat de auteurs dit verhaal hebben gemaakt? Wat wilden de auteurs je laten voelen of denken? Zijn ze daarin geslaagd?
- Wat vind je van het einde?
- Zou je dit boek nog een keer willen lezen? Waarom wel/niet?
- Stel dat jij in de bibliotheek werkt. Zou jij dit boek aanraden? Waarom wel/niet?

Creatieve verwerking

De lege stoel

Materiaal

- een stoel

Een jurylid komt op een lege stoel zitten in een kring. Dit jurylid neemt een bepaalde rol aan bv. het Oinkbeest, Ploinkie, Zelfje, een tovervrouw, een van de Systemen, ... De andere juryleden mogen vragen stellen waarop het jurylid op de stoel antwoord geeft. Dit vraagt kennis van het verhaal en inlevingsvermogen.

TIP: Je kan eventueel eerst zelf een vraag stellen of op de stoel plaatsnemen. Zo zien de juryleden wat er verwacht wordt. Mogelijke vragen aan een van de Systemen: waarom sloten jullie Ploinkie op, wat ging er door je heen toen je muziek hoorde, waarom houden jullie niet van muziek ...

Belangrijkste gebeurtenissen uit het verhaal

Materiaal

- bijlage 2 gekopieerd voor elk jurylid, liefst op A3 zodat ze groter kunnen werken
- stiften, kleurtjes

De juryleden tekenen in elk vakje een belangrijke gebeurtenis uit het verhaal. Je kan hierin differentiëren. Beide mogelijkheden vind je terug in bijlage 2.

- Mogelijkheid 1: de juryleden tekenen en schrijven alles zelf (pagina 1 van de bijlage)
- Mogelijkheid 2: je geeft de tekst en de juryleden tekenen erbij (pagina 2 van de bijlage)
→ Ga je tekenen in de stijl van Inge Bogaerts of net niet? Ziet jouw Oinkbeest eruit zoals in het boek of verzin je je eigen Oinkbeest?

4 VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- Peer / Mohana van den Kroonenberg en Karst-Janneke Rogaar (ill.) (Querido, 2025)
<https://www.boekenzoeker.be/peer>
- De ienie mini eenhoorn / Shawn Harris (Gottmer, 2024)
<https://www.boekenzoeker.be/de-ieniemiini-eenhoorn>
- De gulzige wolf / Timothy Knapman en Jean Jullien (ill.) (Boycott, 2025)

Andere boeken van Inge Bogaerts vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Inge%20Bogaerts>.

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de maker':

- www.auteurslezingen.be/inge-bogaerts
- www.ingebogaerts.be
- www.oogachtend.be/web/content/product.template/2455/x_studio_teaching_package

5 MINIMUMDOELEN

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

- Nederlands - Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.1: De leerlingen kennen personage, hoofdpersonage, thema.
- Nederlands - Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.2: De leerlingen kennen plot: belangrijkste gebeurtenissen.
- Muzische vorming – Drama – Bouwstenen – 6.4.2: De leerlingen kunnen zich inleven in een personage en de rol vasthouden.

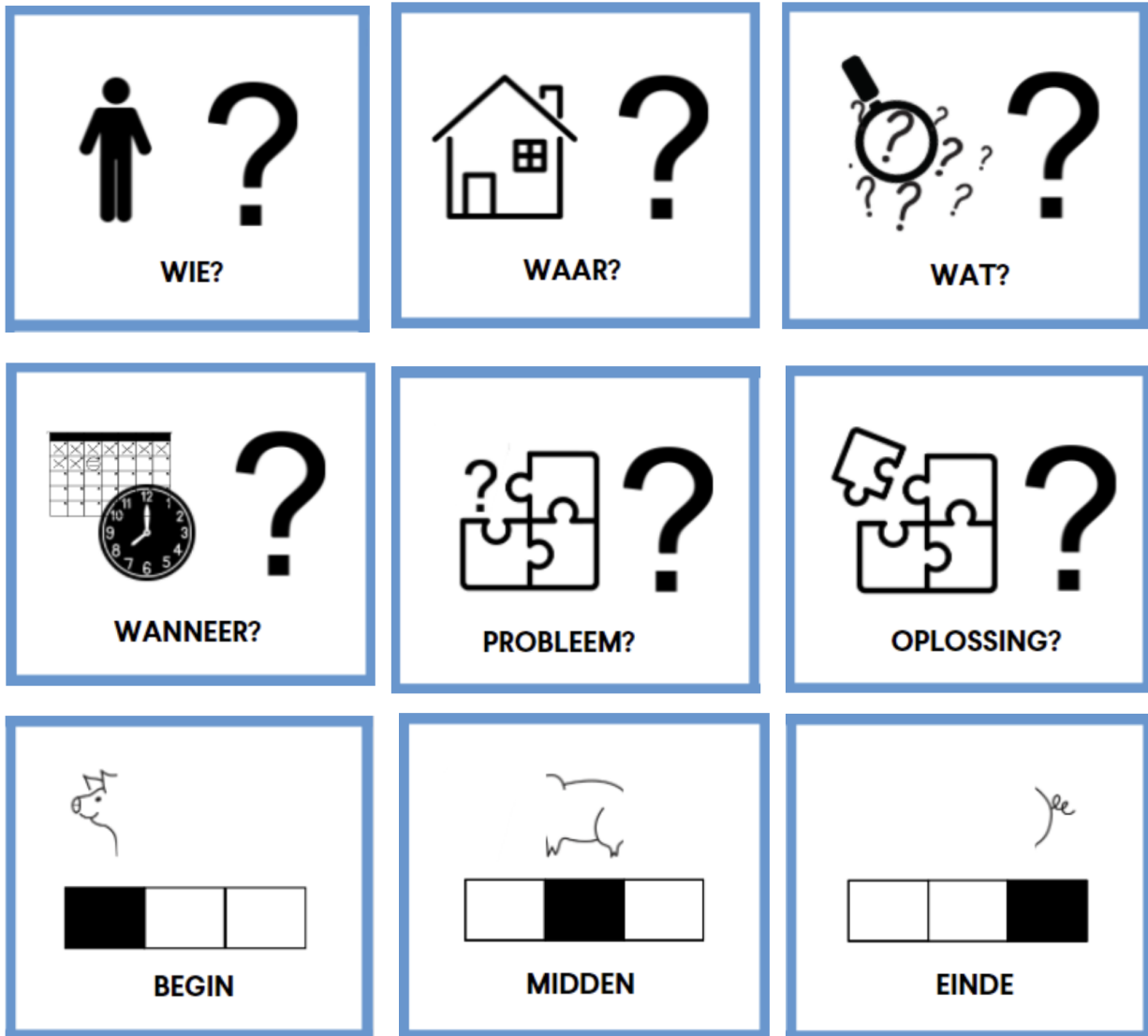

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Geertje Bluekens, 2026
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

Vragenkaartjes

Bron: educatieve handleiding Iedereen Leest, zie

<https://www.jeugdboekenmaand.be/sites/default/files/Jeugdboekenmaand%202024%20-%20Werken%20met%20boeken%20in%20de%20kleuterklas%20-%20Iedereen%20Leest.pdf>

BIJLAGE 2

Belangrijke gebeurtenissen

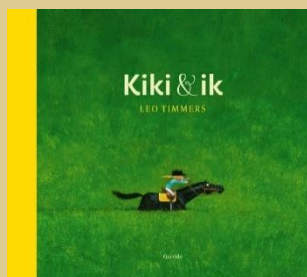
--	--	--

--	--	--

Inspiratiefiche

door Krisje Peeters

Kiki & ik

Auteur en illustrator: Leo Timmers

Uitgever: Querido

Jaar van uitgave: 2025

Over de maker(s)

Leo Timmers (1970) studeerde grafische vormgeving in Hasselt, maar woont en werkt sinds 1997 in Brussel. Hij bedenkt, schrijft en illustreert verhalen. Zijn verhalen worden hoofdzakelijk verteld door middel van beelden, met minimale tekst. Vaak zijn de personages in zijn boeken dieren, maar hun gedrag vertoont opmerkelijke gelijkenissen met dat van mensen. Humor speelt een belangrijke rol; zijn boeken zitten vol grapjes, ongelukken en misverstanden. Ondanks de humor is er vaak serieuze tekst aanwezig. Timmers gebruikt acrylverf en penselen om zijn illustraties te maken, maar experimenteert ook met andere materialen zoals sponsjes, spuitbussen en scheermesjes.

Timmers' boeken werden al zeer vaak bekroond, hierdoor werd hij in 2022 erkend als 'Meest bekroond auteur' door Iedereen Leest. Het boek *Kiki & ik* werd in 2026 bekroond met een Zilveren Penseel. Zijn boeken werden intussen vertaald in 32 talen.

Korte inhoud

Op een ochtend krijgt Kiki een paard van haar vader. Ze kan haar geluk niet op! Tussen Kiki en haar merrie groeit een diepe vriendschap. Tot Kiki groot wordt, en alles verandert. Het boek toont dat echte vriendschap kan veranderen maar daardoor niet verdwijnt. Het verhaal wordt verteld vanuit het perspectief van het paard, wat het begin van het boek verrassend maakt. De paginagrote illustraties nemen de lezer helemaal mee in het verhaal.

Kiki & ik is een ontroerend boek over vriendschap, verbondenheid, opgroeien en loslaten.

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

1

VOOR HET LEZEN

Toon het boek. Vestig de aandacht op het formaat en de linnen rug. Toon nog niet te veel van de achterkant en lees zeker de korte inhoud niet voor. Zo komen de kinderen het bijzondere vertelperspectief nog niet te weten.

- Wat zien jullie op de kaft? (een meisje op een paard, de groene penseelstreken...)
- Wat is de titel? (Kiki en ik)
- Wie is wie denk je?
- Wat kan je vertellen over de auteur en de illustrator? (Leo Timmers schreef en illustreerde het verhaal)

— Toon het schutblad.

- Wat zie je? (Een paard en de zon die erdoor heen schijnt.) Deze voorstelling van de zon en deze afbeelding komt nog terug in het boek. Merken de kinderen ze op?

De zon speelt op veel illustraties een belangrijke rol, direct of indirect. Zonsopgang, zonsondergang, opvallend geen zon. Sta hier regelmatig bij stil.

- Hoe zien de kinderen dit terug in het kleurgebruik? (warme kleuren, donkere kleuren, gebruik van schaduwen...)

Open het boek en toon de eerste pagina's na het titelblad. Laat de kinderen vertellen wat ze zien op deze bladvullende illustratie.

- Kunnen jullie voorspellen wat er gaat gebeuren in het verhaal?
- Is het avond of ochtend?
- Hoe zouden deze personages zich voelen?

2

TIJDENS HET LEZEN

Het boek wordt verteld vanuit het perspectief van het paard. Dit maakt het eerste deel van het boek zeer boeiend.

- Wanneer hebben de kinderen door dat het paard vertelt?

Het wordt pas echt duidelijk op de pagina's waar het paard opsomt wat Kiki allemaal voor hem doet. Blader even terug zodat ze de details kunnen opmerken.

- Vinden ze de naam van het paard terug?
- Bekijk de prent waar papa het naambordje bevestigt. Waar zijn ze? Op welk moment van de dag? Hoe laat de auteur dit zien in de illustratie?
- Bekijk ook de zwart-wit illustratie. Hier zie je verschillende houdingen van het paard. Verderop, vlak voor ze de wijde wereld intrekken, vind je ook een mooi voorbeeld van waarheidsgetrouwe houdingen. Welke vind je het mooist? Waardoor lijkt het paard echt? (de houding, staart, spieren, hoeven...) Zijn er zaken die minder echt lijken? (de ogen)

Het boek bestaat uit veel paginagrote illustraties. Neem hier voldoende tijd voor. Laat kinderen kijken en vertellen.

- Merken de kinderen de illustratie op die gebruikt werd op de voorkant van het boek?
- Waarom zijn Kiki en het paard zo klein afgebeeld in de grote illustraties? (zo lijken de landschappen groter) Toon voorbeelden in de illustraties.
- Merken de kinderen het verschil tussen de gekleurde bladvullende illustraties zonder tekst en de zwart-wit illustraties met tekst? Welke illustraties spreken het meest aan? Waarom zou de auteur dit gedaan hebben?

Kiki groeit letterlijk en figuurlijk doorheen het verhaal. Blader even terug om te vergelijken.

- Zien ze dat Kiki groter wordt doorheen het verhaal? Hoe? (groter, volwassen uiterlijk)
- Vraag regelmatig hoe het paard zich voelt en hoe Kiki zich voelt. Waaraan zie je dit? (houding, mimiek, tekst...)
- Vergelijk de pagina's met de hoge golven, de waterval en het onweer. Welke sfeer voel je bij de prenten? Welke rol speelt het water? (avontuurlijk, rustgevend, dreigend) Hoe zie je dit in de kleuren? (licht, speels, donker, dreigend) Hoe zie je dit in de houdingen van Kiki en het paard? (in volle actie, ontspannen, uitrusten, naast elkaar, vluchtend...) Op welke plaats zou jij het liefst zijn? Waarom?
- Sta even stil bij de pagina waarop het paard vertelt dat hij Kiki steeds minder ziet en zich eenzaam voelt. Hoe laat de auteur dit gevoel in de illustraties zien? (Het paard wordt steeds vager voorgesteld.)
- Een pagina verder zie je hoe Leo verschillende lichtbronnen gebruikt in het donker. Hoe doet hij dit? (gebruik van lichte kleuren en oplichten van de delen die verlicht worden) Welke lichtbronnen zie je? (lichtjes van huizen in de verte, warm licht in de slaapkamer, een spot aan de voorkant van het huis, het licht aan de stal, licht van de ondergaande zon achter de bergen)

Dit boek is zo sprekend vanuit zijn illustraties en de weinige maar zeer juist gekozen tekst dat het niet veel meer nodig heeft om er een sfeervol voorleesmoment van te maken. Je kan er ook voor kiezen om het boek twee keer voor te lezen, waarbij je de tweede keer meer aandacht hebt voor de bespreking van de illustraties.

3

NA HET LEZEN

Vriendschap

- Welke gevoelens/gedachten denk je dat het paard had doorheen het verhaal? (geluk, vertrouwen, angst, verdriet, jaloezie, onzekerheid, zorg dragen voor elkaar, vriendschap, loslaten...)
- Ben jij wel eens minder belangrijk geworden voor een vriend?
- Hoe voelde dat?
- Hoe kun je een vriend laten merken dat hij belangrijk blijft?
- Met welk dier zou jij bevriend willen zijn?
- Wat zouden jullie samen doen?

Illustraties

Het verhaal wordt vooral verteld door de illustraties.

- Wat vind je van deze stijl?
- Kon je het verhaal voldoende begrijpen aan de hand van de illustraties?
- Was er meer tekst nodig?
- Welke pagina spreekt je het meest aan?

Op de website van Leo Timmers vind je een pagina over het boek met een filmpje waarin Leo over de illustraties vertelt. Bekijk het filmpje en de tekeningen op de website: <https://www.leotimmers.com/books/kiki-and-me>.

- Waar haalde Leo Timmers zijn inspiratie voor de landschappen? (Hij ging op reis naar Ierland)
- Wat valt op aan de landschappen? (Veel water, groen, weidse uitzichten, bergen, rotsen, afwisseling in het weerbeeld...)
- Zou je er zelf ook eens heen willen gaan?
- Welk beeld uit het boek spreekt je het meest aan? Waarom?

Creatieve verwerking

Het paard

Materiaal

- website Leo Timmers (zie eerder)
- eventueel stappenplan vanuit een tekenboek
- tekenpapier
- potlood en gom

De kinderen bekeken het filmpje en gaan nu zelf aan de slag. Ze maken een potloodtekening van een paard. Gebruik de illustraties in het boek of op de website als voorbeeld. Nog meer voorbeelden nodig? Online, in tekenboeken en op YouTube vind je heel wat voorbeelden van stappenplannen om een paard te tekenen. Kunnen ze de tekening ook opvullen met lijnstructuren en arcering?

Hang de tekeningen naast elkaar op.

- Leo vertelde dat hij het heel moeilijk vond om paarden te tekenen. Vind jij dat ook?
- Zijn er voordelen aan deze manier van tekenen?
- Wat vind je van deze tekeningen zonder kleur?

De lege stoel

Materiaal

- een stoel

Zet een lege stoel vooraan. Deze stoel stelt Kiki (of het paard) voor. De kinderen stellen een vraag aan het personage. Wie denkt dat hij/zij het antwoord weet mag op de stoel gaan zitten en antwoorden. Nadien wordt er een nieuwe vraag gesteld waarbij er andere kinderen op de stoel kunnen antwoorden. Wissel na enkele vragen het personage.

Misschien kan ook de vader van Kiki aan bod komen?

Stel zelf vragen als er niet veel van de kinderen komt, gebruik ook open vragen.

4

VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- De kattenwandeling / Sara Lundberg en Edward Van de Vendel (ill.) (Tiptoe Print, 2024)
<https://www.boekenzoeker.be/de-kattenwandeling>
- Schildpad en ik / Marit Törnqvist (ill.) (Querido, 2022)
<https://www.boekenzoeker.be/schildpad-en-ik>
- Een vriend als geen ander / Oliver Scherz, Barbara Scholz (ill.) Esther Ottens (vert.) (Ploegsma, 2020)
<https://www.boekenzoeker.be/een-vriend-als-geen-ander>
- Later als ik groot ben / Bette Westera en Mattias De Leeuw (ill.) (Lannoo, 2021)
<https://www.boekenzoeker.be/laten-als-ik-groot-ben-0>

Andere boeken van Leo Timmers vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Leo%20Timmers>.

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de maker(s)':

- <https://www.auteurslezingen.be/leo-timmers>

5

MINIMUMDOELEN

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

- Nederlands – Lezen – Tekstbegrip – 1.1.6: De leerlingen kunnen informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen.
- Nederlands – Mondeling taalgebruik – Mondeling interactievaardigheden – 1.3.14: De leerlingen kunnen doelgericht deelnemen aan mondelinge interactievormen zoals dialoog, discussie en groepswork en hierbij de volgende interactiestrategieën toepassen:
 - inspelen op de inbreng van de gesprekspartner(s)
 - informatie, argument of mening in het gesprek inbrengen
- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.7: De leerlingen kunnen verbanden leggen tussen elementen uit de tekst en emoties en gedachten tijdens het lezen van de tekst.
- Muzische vorming – Domeinoverschrijdend – Beschouwen – 6.1.1: De leerlingen kunnen het ontwerp, de bedoeling en hun eigen interpretatie van een artistieke en een muzische creatie verwoorden.
- Muzische vorming – Beeld – Bouwstenen – 6.3.3: De leerlingen kunnen met lijnstructuren en arcering een beeld maken.

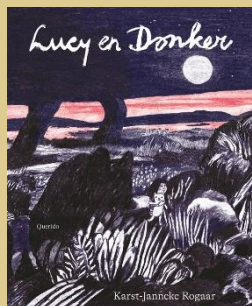
Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Krisje Peeters, 2026
Vormgeving: Simon Bequoye

Inspiratiefiche

door Krisje Peeters

Lucy en Donker

Auteur en illustrator: Karst-Janneke Rogaar

Uitgever: Querido

Jaar van uitgave: 2025

Over de maker(s)

Karst-Janneke Rogaar werd in 1975 geboren in Nederland. Ze groeide op in Wageningen en studeerde Fine Art in Londen en aan de Rietveld Academie in Amsterdam. Ze is een bekroond illustrator, haar werk is herkenbaar aan de ruwe lijnuitvoering en het specifieke kleurgebruik. Het zijn zorgvuldig gemaakte beelden met humor en een grote liefde voor alledaagse details. Ze maakt haar eigen kinderboeken maar ook boekomslagen, prenten voor musea, film- en theaterposters.

Korte inhoud

In het holst van de nacht is Lucy wakker. Alles om haar heen wacht roerloos op de ochtend. Tot een opgewekte stem tegen haar begint te praten. "Hè hè, eindelijk ruimte," zegt Donker. Lucy schrikt. "Als je me echt wil zien moet je het licht uit doen. En als je wil dat ik wegga, doe je gewoon het licht weer aan." Donker nodigt Lucy uit mee naar buiten te gaan. Durft ze dat? "Het is niet eng. Want ik ben bij je," zegt hij. Met Watje onder haar arm stapt Lucy de nacht in. In het betoverende licht van de maan is alles anders. En bovendien blijkt Lucy niet de enige die wakker is.

Dit boek is een ode aan het donker, Rogaar slaagt er in het donker voor te stellen als een geruststellend personage. Bekroond met een Zilveren Penseel in 2026.

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

1

VOOR HET LEZEN

Materiaal

- zaklamp

Toon de zaklamp.

- Wanneer kan je een zaklamp gebruiken?
- Wanneer en waar is het soms donker? ('s nachts, in de kelder, in het bos, ...)
- Kan je het zelf donker maken? (door de ogen te sluiten)
- Ben je bang in het donker?
- Wat doe je als je bang bent in het donker?
- Kan donker ook leuk zijn? Wanneer?

Neem het boek erbij. Laat de kinderen vertellen wat ze zien.

- Past de titel bij de prent op de voorkant?
- Zien jullie dat Donker ook met een hoofdletter geschreven werd? Waarom zou de auteur dit doen? (het is een personage)
- Wat valt je op aan de naam van de auteur en illustrator? (Karst-Janneke schreef én tekende het boek.)
- Welk gevoel krijg je bij het zien van dit boek? Heb je zin om het te lezen?

2

TIJDENS HET LEZEN

Begin met het bespreken van het eerste schutblad.

- Waar zijn ze? (op het strand)
- Op welk moment van de dag zou dit zijn?
- Wat doet Lucy? (ze trekt een boei uit het water)

Sta ook even stil bij het titelblad. Hier zie je de avond vallen.

- Wat doet Lucy? (ze hangt de boei aan het huis)
- Wat vind je bijzonder aan het huis?
- Op welk moment van de dag zou dit zijn? Hoe zie je dat? (avond, zonsondergang)

Vertel het verhaal. Vestig de aandacht op het donker in de illustraties maar ook zeker op de lichtbronnen.

- Hoe slaagt Karst-Janneke erin het licht weer te geven? (kleurgebruik, schaduw)

Lees tot aan de pagina waar Donker vraagt om ook naar buiten te gaan.

- Hoe denk je dat Lucy zich voelt?
- Wat zou jij doen?

Kijk naar de prent. “Je moet gewoon even aan me wennen.”

- Wat bedoelt Donker daarmee? Herkennen jullie dit? (In het donker zie je eerst niets tot je ogen wennen en je steeds terug meer dingen ziet.)

Lees tot aan de pagina over kamperfoelie.

- Wat is kamperfoelie? (een plant met sterk geurende bloemen)

Vertel de kinderen dat kamperfoelie 's nachts sterker en zoeter ruikt dan overdag. De bloemen lichten in het donker op waardoor ze zichtbaar zijn bij maanlicht en de bloembuisjes produceren 's nachts extra nectar. Hierdoor trekken de bloemen nachtvlinders aan.

- Zie je de nachtvlinders op de prent?
- Vind je nog dieren?

Ga op de volgende pagina verder op zoek naar nachtdieren.

- Welke dieren vinden jullie terug in de prent? (uil, vlinders, everzwijn, hert, haas, vos)
- Waarom zijn sommige dieren meer actief tijdens de nacht? (minder gevaar, voedsel zoeken, koelere temperatuur, aangepast aan de nacht)

Lees verder tot de laatste pagina.

- Wanneer kruipt Lucy terug in bed? Hoe weet je dat? (het is ochtend, de zon komt bijna op, je ziet de zonsopgang)

Bekijk het schutblad achteraan. Hier is het opnieuw dag, zoals op het eerste schutblad.

- Zie je Lucy zwaaien naar de rotsrand?
- Waarom zou ze dit doen? (ze zwaait naar Donker)

3

NA HET LEZEN

Terugblik

- Was je ergens bang?
- Denk je dat Lucy zich anders voelde bij het begin en het einde van het verhaal? Waaraan merk je dat?
- Lucy neemt haar knuffel Watje mee, wat kan jou helpen in het donker?
- Wat vind jij het mooiste aan de nacht?
- Wat wil de schrijver volgens jou met dit verhaal vertellen?
- Spreekt de tekst je aan? Waarom wel/niet?

Creatieve verwerking

Gekke kleuren in een donkere kamer

Materiaal

- tekenpapier
- houtskool
- kleurpotloden

Karst-Janneke Rogaar stelde zelf haar kleurenpalet samen met de volgende drie kleuren:

- kobaltblauw
- maisgeel
- frambozenrood

→ Kunnen jullie zelf ook nog leuke samenstellingen bedenken voor kleuren?

Het donker tekende Karst-Janneke met houtskool.

- Kennen jullie houtskool?
- Wat zijn de eigenschappen van houtskool? (het veegt snel waardoor het goed te gebruiken is bij het maken van schetsen, het geeft zwart af aan je handen)

Laat de kinderen zelf even experimenteren met houtskool voor ze echt aan de slag gaan. Nadien maken ze met houtskool een tekening van een kamer, dit mag hun eigen kamer zijn maar dat moet niet. Toon hiervoor de prent van de kamer van Lucy nog even in het begin van het boek. Nodig de kinderen uit om ook een lichtbron te gebruiken in de kamer (het raam, een kier aan de deur, een nachtlampje..). Laat ze stilstaan bij de kleuren die ze hiervoor gebruiken. Wat is echt donker, welke voorwerpen herken je en welke voorwerpen zijn verlicht? Misschien zie je ook een schaduw.

Leg de tekeningen nadien naast elkaar en bespreek.

- Wat leerde je?
- Vind je het fijn om met houtskool te tekenen? Waarom wel/niet?
- Welke kleuren werden gebruikt om het licht te tonen?

Opmerking: Het boek *Peer* dat dit jaar ook geselecteerd is voor groep 2 werd ook geïllustreerd door Karst-Janneke Rogaar. Als de bespreking reeds aan bod kwam kunnen de kinderen de boeken vergelijken.

→ Herken je de stijl? Wat valt op?

Schaduwfiguren

Materiaal

- indien mogelijk een donkere kamer
- als alternatief kan je een donker doek over een tafel hangen en daaronder gaan zitten
- verschillende zaklampen
- bijlage 1: handschaduwen

Neem de laatste donkere pagina's in het bos er nog even bij.

- Zien jullie de enge figuren?
- Zouden die er echt zijn? Hoe komt het dat ze zo eng lijken? (door de schimmen van de bomen)

Probeer de ruimte zo goed mogelijk te verduisteren of werk met een doek. Laat de kinderen per twee een zaklamp nemen. Eén leerling schijnt met de lamp op de handen van de andere leerling die handschaduwen maakt terwijl hij op een afstandje van de muur of het doek staat.

4

VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- De restjes van de zon / Edward Van de Vendel en Jet Parent (ill.) (Querido, 2023)
<https://www.boekenzoeker.be/de-restjes-van-de-zon>
- Wij zijn de nacht: de tofste dieren van het donker / Matthijs Meeuwsen en Paco Vink (ill.) (Querido, 2024)
<https://www.boekenzoeker.be/wij-zijn-de-nacht-de-tofste-dieren-van-het-donker>
- De koning die het donker verbood / Emily Haworth-Booth en Edward Van de Vendel (vert.) (Baeckens Books, 2021)
<https://www.boekenzoeker.be/de-koning-die-het-donker-verbood>
- Het verhaal van Donker / Marit Kok (Condor, 2022)
<https://www.boekenzoeker.be/het-verhaal-van-donker>

Andere boeken van Karst-Janneke Rogaar vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Karst-Janneke%20Rogaar>.

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de maker':

- <https://karst-janneke.com>

5

MINIMUMDOELEN

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.3: De leerlingen kennen context: tijd en plaats.
- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.6: De leerlingen verwoorden waarom een tekst aanspreekt.
- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.7: De leerlingen kunnen verbanden leggen tussen elementen uit de tekst en emoties en gedachten tijdens het lezen van de tekst.
- Muzische vorming – Domeinoverschrijdend – Vaardigheden en vormgevingsmiddelen – 6.1.4: De leerlingen kunnen vormgevingsmiddelen van de vijf muzische domeinen gebruiken:
 - beeld: de houtskool
- Muzische vorming – Beeld – Bouwstenen – 6.3.5: De leerlingen kunnen soorten licht, lichtrichting en schaduw benoemen en aanduiden.

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Krisje Peeters, 2026
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

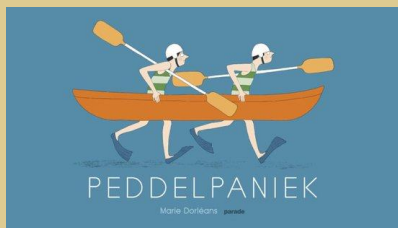
Handschaduwen

Inspiratiefiche

door Geertje Bluekens

Peddelpaniek

Auteur: Marie Dorléans
Vertaler: Marion Everink
Uitgever: Parade
Jaar van uitgave: 2025

Over de maker

De Franse prentenboekenmaker Marie Dorléans (1983) woont en werkt in Straatsburg. In 2010 studeerde ze af in deze stad aan de *Ecole supérieure des arts décoratifs*. Een jaar later publiceerde ze al haar eerste boek. Hoewel Dorléans al vele prijzen won in het buitenland, zijn er nog maar enkele boeken van haar vertaald naar het Nederlands. Juryleden en recensenten roemen haar werk omwille van de sterke beeldtaal, subtiële humor, composities en de gelaagdheid in de verhalen. Ook in *Peddelpaniek* vind je dit terug.

Korte inhoud

Sophie krijgt een duikbril voor haar verjaardag en die wil ze natuurlijk meteen uitproberen. Zeker omdat het grote kanokampioenschap ook gaat beginnen. De topatleten zijn er klaar voor, de spanning is te snijden. Maar Sophie vindt het een beetje saai. Daarom duikt ze onder water. Zou de race daar minder saai zijn?

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

Materiaal

- een aquarium of een grote doorzichtige glazen of plastieken bak, $\frac{3}{4}$ gevuld met water
- materialen die zinken (bv. steentjes, sleutels, knikker, schelp), zweven (bv. plastieken Playmobil visjes, drijven (bv. bootjes van Playmobil of Duplo of eventueel kurken stoppen die bootjes voorstellen, houten stokjes voor peddels, rubber eendje, blad van een boom)
- duikbril

• Oriëntatie op het boek (inhoud – afbeeldingen)

Laat de juryleden rond het aquarium zitten. Voeg het materiaal een voor een toe aan het water.

- Wat denk je dat er gaat gebeuren? (Bekijk met de juryleden welke spullen zinken, zweven of drijven. Gebruik deze woorden en laat de juryleden de woorden ook gebruiken.)

Laat de juryleden vanuit verschillende gezichtspunten naar het aquarium kijken.

- Wat zie je vanuit de verschillende zij aanzichten, bovenaanzicht? (Laat de juryleden verwoorden)
- Welk stuk van de boot is boven water, welk is onder water? Hoe komt het dat je dit nu allebei ziet? (Laat de juryleden verwoorden) Zie je dit ook als je een boot in een rivier in het water ziet liggen? (neen) Hoe zou je dan wel kunnen zien wat er onder het water zit? (onder water zwemmen)

Laat ook verschillende boten of andere materialen naast of achter elkaar drijven.

- Vanuit welk gezichtspunt kan je alle boten zien? Vanuit welk gezichtspunt zie je maar één boot?
- Als je een duikbril hebt en je aquarium is heel erg groot dan kan je de juryleden met de duikbril door het water laten kijken.
- Waarvoor dient een duikbril? (om met je ogen open onder water te kunnen kijken)
- Waarvoor dient het pijpje? (om te kunnen ademen onder water)

• Toon de juryleden de cover van het boek

- Wat is de **titel** van het boek? Wie heeft het boek geschreven? Wat zie je op de voorkant? (Laat de juryleden vrij vertellen)
- Wat is een peddel? (roeispaan met een of twee bladen waarmee je een kleine boot voortbeweegt) Hoeveel bladen heeft elke peddel hier? (2)
- Wat is paniek? (bang zijn of schrikken zodat je even niet meer weet wat je moet doen)
- Wat zou peddelpaniek willen zeggen? Je kent de titel en zag de cover, wat zou er volgens jou gebeuren in dit boek? (alle antwoorden zijn goed)
- Wat valt je op in het woord Peddelpaniek? (twee maal 'p') Je kan verwijzen naar de Franse titel 'Pagaille en pagaies' waar deze alliteratie ook voorkomt. (la pagaille = chaos, la pagaie = de peddel)
- Welke **kleuren** worden er gebruikt? (wit, zwart, tinten blauw, oranje, groen)
- Wat valt je op aan de **vorm** van het boek? (oblongformaat - langwerpig) Waarom zou de auteur voor dit formaat hebben gekozen? (alle antwoorden zijn goed, vertel de juryleden dat ze hier na het lezen opnieuw over nadenken)
- Vanuit welk **gezichtspunt** is deze illustratie gemaakt? (zijaanzicht)

• Toon de juryleden de schutbladen van het boek

- Wat zie je? (peddels) Vanuit welk gezichtspunt zijn de peddels getekend? (bovenaanzicht)

- **Toon de juryleden de titelpagina in het boek**
 - Wat zie je? (lucht, gras, riet, water)
 - Vanuit welk gezichtspunt is deze illustratie getekend? (zijaanzicht)
 - Zie je ook iets op deze pagina dat niet vanuit zijaanzicht is getekend? (peddel – bovenaanzicht)

2

TIJDENS HET LEZEN

Mogelijke vragen die je kan stellen tijdens het lezen:

Lees de eerste bladzijde t.e.m. 'Ze is jarig vandaag en heeft een mooi cadeau gekregen.'

- Wie denk je dat Sophie is? Wat zou het cadeau kunnen zijn? (alle antwoorden zijn goed)

Lees verder t.e.m. 'Mijn kleine waterrat!'

- Wie denk je nu dat Sophie is? Hoe weet je het nu wel? (in de tekst staat dat ze een duikbril kreeg)
- Waarom noemt papa haar waterrat? Wie van jullie is er ook een waterrat? Waar zwem jij graag?

Lees verder t.e.m. 'De spanning is te snijden.'

- Hoe komt het dat je niet alle boten volledig kan zien? (vanuit zijaanzicht – verwijst eventueel terug naar de ervaringen met het aquarium)
- Wat wil dat zeggen 'De spanning is te snijden'? (iedereen is zo stil, benieuwd of zenuwachtig dat je bijna voelt hoe spannend het is)

Lees verder t.e.m. 'Jammer dan, ze zijn gediskwalificeerd!'

- Wat wil dat zeggen? (Ze mogen niet meer meedoen want hebben iets gedaan dat niet volgens de regels is)
- Wat denk je dat ze hebben gedaan of dat er is gebeurd? (Laat de juryleden vrij vertellen)

Lees verder t.e.m. 'Onder water is er met een duikbril en snorkel vast veel meer te zien.'

- Wat zou Sophie allemaal zien onder water, denk je? (alle antwoorden zijn goed)
- Wat zou er nu gebeuren? Hoe zou het verhaal verdergaan? (alle voorspellingen zijn goed)

Lees verder t.e.m. 'Hier wil ze als de wiedeweerga meer van weten!'

- Wat zie je hier gebeuren? Waarom doen de deelnemers dit? Kunnen de supporters aan de kant dit zien, vertel eens. (neen, verwijst eventueel terug naar de ervaringen met het aquarium en laat de juryleden verbanden leggen)

Lees verder t.e.m. 'Straks brengt hij de wedstrijd in gevaar!'

- Hoe zou hij de wedstrijd in gevaar kunnen brengen? (alle voorspellingen zijn goed)
- Wat zou er aan de hengel hangen? (aas) Waarom doet de visser dat? (om vissen te lokken)
- Waarom kan je dat niet zien? (vanuit dit gezichtspunt laat de auteur je niet onder water kijken)

Lees verder t.e.m. 'Iedereen doet er nog een laatste schepje bovenop.'

- Wat betekent 'er nog een laatste schepje bovenop doen'? (extra je best doen om nog beter te zijn)
- Wat zou dat schepje kunnen betekenen? Wat zou jij nog extra doen als je heel graag wil winnen?
- Wie denk je dat er gaat winnen? Wie niet? Wat maakt dat je dat denkt? (alle antwoorden zijn goed, misschien legt er wel een jurylid het verband met de visser op de pagina ervoor.)

Dan kan je antwoorden 'Dat heb jij goed bedacht! Jij denkt dus dat deze vissen op het aas van de visser zullen afgaan. Zullen we eens kijken? Wie kan dat zien? (Sophie), indien niemand dit zegt, ga je verder naar de volgende pagina.

Lees verder t.e.m. 'Alleen Sophietje raadt hoe dit af gaat lopen!'

→ Waarom kan alleen Sophie dit raden? (zij kijkt onder water mee)

Lees verder t.e.m. 'Tja, dat krijg je dan.'

→ Ofwel bevestig je het jurylid dat gelijk had en blader je nog eens terug om het verband te leggen.

→ Ofwel laat je de juryleden vertellen wat er op deze pagina gebeurt en blader je daarna ook terug om het verband te leggen.

Lees t.e.m. '... iedereen wil winnen, tegen elke prijs!'

→ Waarom is er nu paniek? (de deelnemers zijn geschrokken en weten even niet meer wat ze moeten doen) Wat zou jij doen? (alle antwoorden zijn goed)

→ Waar zie je dunne zwarte lijnen op de illustratie? (laat de juryleden dit aanduiden en vertel dat dit omtreklijnen zijn)

→ Waarom heeft de illustrator deze zwarte lijnen getekend? Wat zou er veranderen als deze lijnen er niet waren? (personages en voorwerpen vallen beter op, de illustratie oogt overzichtelijker, de illustratie wordt makkelijker leesbaar bv. je zou anders niet zien waar de ene boot begint en de andere eindigt, het gras zou een saaie groene vlakte zijn,...)

Lees verder t.e.m. 'Die gouden plak, wat moeten we daarmee?' zuchten de juryleden.

→ Wat denk je dat ze gaan doen? Wat zou jij doen?

Lees verder t.e.m. 'en niemand weet zo goed wat-ie moet zeggen...'

→ Wat vind jij van de oplossing? Vind je dit eerlijk? Of net niet? Heb je een betere oplossing? Welke?

Lees verder t.e.m. 'Geeft niets hoor, pap, want weet je, ik heb me geen moment verveeld!'

→ Waarom zegt papa dat het jammer is dat Sophie alles heeft gemist? Heeft ze echt alles gemist? (Sophie heeft net het meest gezien maar dat kon papa van bovenuit niet zien)

→ Wat vind je van dit einde?

3

NA HET LEZEN

Verhaal

Inhoud:

- Wat is er allemaal gebeurd in dit verhaal? (reconstrueer het verhaal met de juryleden)
- Klopt dit met de voorspellingen die we voor het lezen maakten?
- Zou dit verhaal ook in het echt kunnen gebeuren? Waarom wel/niet?

Illustraties

Marie Dorléans vertelt dat ze de illustraties maakte met een heel fijne inktpen. Zo kan ze fijn werken en veel details in de illustraties steken. Blader met de juryleden door het boek.

- Waar zie je zwarte lijnen van de inktpen? Waar zie je details in de tekeningen? (bv. grassprietten, mand van de visser, tekeningen op kledij, keitjes op de weg, ...) Bespreek samen opnieuw de effecten van deze omtreklijnen (zie hoger).

Marie Dorléans speelt in het boek met verschillende gezichtspunten.

- Waar laat ze je meekijken onder de waterlijn? Waar niet? (Laat de juryleden illustraties aanduiden)
- Waarom doet ze dit? (Zo begrijpen de lezers het hele verhaal, net zoals Sophie)
- De illustrator kiest op elke pagina voor een gezichtspunt op ooghoogte. Waarom doet ze dit? (zo krijg je als lezer het gevoel dat je zelf aanwezig bent in het verhaal)
- Vind je dat dit goed gelukt is? Voelde het voor jou alsof je mee in het verhaal zat? Toon eens een bladzijde waar jij precies mee in het verhaal zat. Eventueel doe je het voor bv. 'Op de pagina waar Sophie met haar duikbril in het kanaal zwemt, zat ik precies mee in het water. Het leek of ik naast haar zwom.)
- Marie Dorléans koos voor een langwerpig formaat. We dachten voor het lezen al even na waarom ze dit heeft gedaan. Wat denk je nu? Welke effect wil ze hiermee bereiken? (Ze wil de race optisch interessant uitbeelden en kan door het langwerpige formaat de lengte van het kanaal en de boten goed weergeven) Vind je dat ze hierin is geslaagd?

Evaluatie

Aan de hand van een aantal vragen verwoorden de juryleden hun eigen beleving over het verhaal en de illustraties.

- Wat vind je van de humor in het boek?
- Wat vind je van de illustraties in het boek? Marie Dorléans wou heel wat details in de illustraties steken. Ze wou de lezers ook zowel boven als onder de waterlijn laten meekijken. Vind je dat een goed idee? Vind je dat dit allemaal is gelukt? Heb je tips voor haar?
- Dit boek is in Frankrijk genomineerd voor 'Le prix des incorruptibles', de Franse Leesjury. Ook in Vlaanderen zit dit boek in de Leesjury. Vind je dit terecht of niet? Vertel eens.
- Wat vind jij van het boek? Waarom zou jij het aanraden, waarom niet?

Creatieve verwerking

Materiaal

- stevig A3-papier in twee gesneden zodat elk jurylid een lange strook krijgt (langwerpig formaat)
- fijne inktpen of fijne stift
- kleurpotloden of wasco's voor de grote vlakken

Gelukkig is er bij het kanoën niet altijd peddelpaniek. Er is ook vaak peddelplezier. De juryleden tekenen een eigen scène die peddelplezier toont en die qua stijl op die van Marie Dorléans lijkt. Ze gebruiken ook omtreklijnen.

- Hoe ziet peddelplezier er voor jou uit? (met taart en vlaggetjes aan de boot, dolfijnen onder het water,... alle ideeën zijn goed)
- Vanuit welk gezichtspunt teken je? Enkel boven of ook onder de waterlijn? Laat ze terugkijken naar de illustraties in het boek en naar het aquarium.

De juryleden maken een eigen illustratie, omtreklijnen werken ze af met de inktpen of fijne stift. Bekijk daarna de tekeningen.

- Vanuit welk gezichtspunt is er getekend? Wat zie je allemaal boven (of onder) de waterlijn?
- Wie gebruikte omtreklijnen? Welk effect heeft dit op je tekening?

4

VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- De vijver / Rán Flygenring (Blauw Gras, 2025)
<https://www.boekenzoeker.be/de-vijver>
- Naar het zwembad / Eilika Mühlenberg (Lannoo, 2026)
<https://www.boekenzoeker.be/naar-het-zwembad>
- Het monstermeer / Leo Timmers (Querido, 2022)
<https://www.boekenzoeker.be/het-monstermeer>

Andere boeken van Marie Dorléans vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Marie%20Dorl%C3%A9ans>

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de maker':

- https://pedagogie.ac-strasbourg.fr/fileadmin/pedagogie/daac/Lecture_ecriture/Document_d_accompagnement_RE_2026.pdf
- <https://www.youtube.com/watch?v=mpve0Dg-ckQ>

5

MINIMUMDOELEN

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

- Nederlands – Literatuur – 1.5.6: De leerlingen kunnen verwoorden waarom een tekst aanspreekt.
- Wiskunde – Meetkunde – Plaatsbepaling – 2.4.10: De leerlingen kunnen in concrete situaties verwoorden wat ze zien vanuit een ander gezichtspunt door zich mentaal te verplaatsen in de ruimte.
- Muzische vorming – Domeinoverschrijdend – Repertorium – 6.1.2: De leerlingen kunnen enkele kunststromingen en artistieke creaties verkennen: beeld: artistieke creaties van beeldende kunstenaars.
- Muzische vorming – Beeld – 6.3.2: De leerlingen kunnen figuren weergeven met omtreklijnen.
- Muzische vorming – Beeld – 6.3.7: De leerlingen kunnen standpunt en horizon gebruiken.

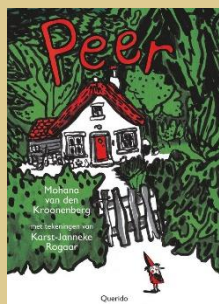
Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Geertje Bluekens, 2026
Vormgeving: Simon Bequoye

Inspiratiefiche

door Krisje Peeters

Peer

Auteur: Mohana van den Kroonenberg

Illustrator: Karst-Janneke Rogaar

Uitgever: Querido

Jaar van uitgave: 2025

Over de makers

Mohana van den Kroonenberg is beeldhouwer en schrijver. Ze werd geboren in 1967. Als kind was ze altijd bezig met iets te maken, ze tekende, schilderde, componeerde, schreef, knutselde en kleide. Na de middelbare school wilde ze dan ook naar de kunstacademie. Haar ouders vonden dat helaas geen goed plan. Ze studeerde werktuigbouwkunde, biomedische technologie aan de universiteit in Twente en studeerde af in een kinderziekenhuis op Java.

Vele jaren hield ze zich bezig met beeldhouwen, waarvan enkele jaren in Parijs. Al die jaren is ze blijven lezen en schrijven. Af en toe verscheen er een verhaal in een literair tijdschrift. Sinds enkele jaren houdt ze zich vooral bezig met jeugdliteratuur. Eind 2022 startte ze Jong Literair Nederland op. Een recensiesite voor kinder- en jeugdboeken.

Peer stond genomineerd op de shortlist van de Boon voor kinder- en jeugdliteratuur 2026.

Karst-Janneke Rogaar werd in 1975 geboren in Nederland. Ze groeide op in Wageningen en studeerde Fine Art in Londen en aan de Rietveld Academie in Amsterdam. Ze is een bekroond illustrator, haar werk is herkenbaar aan de ruwe lijnuitvoering en het specifieke kleurgebruik. Het zijn zorgvuldig gemaakte beelden met humor en een grote liefde voor alledaagse details. Ze maakt haar eigen kinderboeken maar ook boekomslagen, prenten voor musea, film- en theaterposters.

Korte inhoud

Kai moet zijn vakantie doorbrengen bij tante Fee in een donker bos. Maar tante Fee is heel raar. Ze loopt krom en er staat een griezelige bezem in haar schuur. 'Sprookjes bestaan niet', zegt mama. 'En kabouters ook niet', zegt papa. Met die woorden blijft Kai achter in het bos. Hij is angstig en wil zo snel mogelijk naar huis. Zijn avontuur verandert wanneer hij een klein, rood kaboutermutsje vindt en de gewonde kabouter, Peer, ontmoet. Doorheen het verhaal wordt duidelijk dat vooroordelen kunnen veranderen en er ontstaat een hechte vriendschap tussen Kai en Peer. Wanneer Kai hierover aan zijn ouders vertelt, komen ze hem meteen ophalen bij tante Fee en moet hij Peer achterlaten. Gelukkig sluipt Peer in de koffer en vinden ze toch een manier om de vakantie samen door te brengen.

Het verhaal gaat over vriendschap en verbeelding. Het combineert humor en spanning.

Peer is een boek in de Tijgerlezen-serie.

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

1

VOOR HET LEZEN

Materiaal

- rood kaboutermutsje uit stof of papier

De rode muts

Toon het kaboutermutsje en laat het boek nog even achterwege.

- Van wie zou dit mutsje kunnen zijn? (een kabouter)
- Waar kan je kabouters vinden? (in het bos, in een boom, onder een paddenstoel, in sprookjes...)
- Wat weet je over kabouters? (ze wonen in het bos, ze komen voor in sprookjes, ze werken hard, ze praten met dieren, het zijn fantasiefiguren)
- Ga zeker even verder in op de meningen over kabouters.
- Geloven jullie in kabouters?

Wanneer de kinderen uitverteld zijn, toon je de cover van het boek.

- Wat zie je op de cover? (een huisje in het bos, een kabouter, de titel, auteur, illustrator...)
- Zie je van wie de muts zou kunnen zijn?
- Wat is de titel van het boek? (Peer)
- Waaraan denk je bij het lezen van de titel? (Laat kinderen voorspellen, geef ook aandacht aan de dubbele betekenis van de titel)
- Welke kleuren zie je op de cover? (groen, rood, wit, zwart)

Open het boek en toon de schutbladen.

- Wat zie je? (de kleur rood)
- Waarom gebruiken ze deze kleur? (verwijzing naar het kaboutermutsje)

Lees het boek voor en stop regelmatig om de kinderen bij het verhaal te betrekken. Het is al een iets dikker boek met een mooi samenspel tussen de illustraties en de tekst. Sta zeker regelmatig stil bij de sfeer die de illustraties uitstralen.

- p.6
 - Wie vertelt het verhaal? (Kai, het boek werd geschreven vanuit het ik-perspectief)
- p.15
 - Bekijk de prent, hoe voelt Kai zich denk je? (bang, angstig, verdrietig..) Waarom? (tante Fee is raar, het bos is eng, hij vindt het spannend om zo lang van thuis weg te gaan)
- p.21 “Van bessen krijg ik bultjes”
 - Waarom verzint Kai dit? (hij is bang, vertrouwt het niet)
- p.22,23 Bekijk de illustratie.
 - Wat valt je op aan de kleuren? (blauw, zwart, bruin, donker)
 - Waarom zou de illustrator dit zo gedaan hebben? (spannend, donker, eng maken)
- p.23,26,66 “Het bos piept en kraakt. Alles ritselt. Alles fladdert. We dansen en we zingen.”
 - Deze geluiden komen een aantal keer aan bod. Kunnen de kinderen deze geluiden maken? Verdeel de geluiden, speel met zacht en luid om de sfeer weer te geven.
- p.27
 - Waarom liggen de benen van tante daar, denk je? (ze is gevallen, verstopt, op zoek ...)
- p.38 Hier komen we te weten dat Peer de naam van de kabouter is.
 - Waar kwamen we deze naam ook al tegen? (in de titel)
 - Was onze voorspelling juist?
- p.52
 - Wat zou Kai met de muts doen?
- p.58,59 Bekijk samen de prent van het poppenhuis.
 - Herkennen de kinderen voorwerpen uit het dagelijks leven? (lucifers, knikker, kleefband ...)
- p.70
 - Waarom komen de Kais ouders hem ophalen? (ze zijn bang, ze vinden het raar)
- p.74, 75
 - Wat valt op aan de illustraties? (vooral grijs en zwart met rode auto)
 - Waarom zou de illustrator dit doen? (veel steen, beton, asfalt in de stad, geen groen van de bomen of blauw van het donker)
- p.77 “Ik hoef geen friet, daar krijg ik bultjes van.”
 - Blik terug op hetzelfde citaat over de besjes.
 - Zegt Kai dit hier om dezelfde reden? (nee, hij is boos, koppig)
- p.88
 - Kennen de kinderen het verhaal van Rapunzel? Vertel heel kort of laat vertellen.
- p.97
 - Waarom gooit Peer zijn muts door het raam van de auto?

Terugblik

Materiaal

- woordkaarten: zie bijlage 1

Er zijn heel wat open vragen. Geef de kinderen de kans om meningen en argumenten te formuleren.

- Kennen jullie de titel nog? Vind je hem bij het verhaal passen? Kan je een nieuwe titel verzinnen voor het boek?
- Blik even terug naar het gesprek over kabouters voor het lezen.
- Vinden jullie Peer een echte kabouter? Waarom wel/niet? (kan niet praten met dieren, heeft een zwarte baard, bestaat echt, hij is klein, ...)
- De schrijver koos de naam tante Fee, past deze naam bij de tante van Kai?
- Gelooft Kai in sprookjes?
- Waaraan merk je dat Kai en Peer eerst weinig vertrouwen hebben in elkaar? (ze geloven niet in elkaar, Peer lijkt niet helemaal op een kabouter, ze vinden elkaar raar, ...)
- Wanneer verandert dit? (wanneer Kai de muts terug geeft)
- Hoe weet je dat ze nu wel vrienden zijn? (ze zeggen het, ze doen leuke dingen samen, ze willen samen zijn)
- Zag je wat Kai mee had in zijn rugzak? (de blauwe knuffel) Welke drie dingen zou jij meenemen als je zes weken zou gaan logeren?

Gebruik de wendingen in het verhaal om in gesprek te gaan. De woordkaarten in bijlage kunnen hierbij helpen. Laat de kinderen vertellen welke woorden bij de personages horen. Dit verandert doorheen het verhaal wat het gesprek boeiend maakt.

Creatieve verwerking

Spel 'Mutsje op, mutsje af'

Materiaal

- voor elk kind een muts of ander hoofddeksel
- vragen uit bijlage 2

Alle kinderen staan recht en zetten een muts op. De begeleider stelt een vraag. De vragen in bijlage kunnen helpen.

Kinderen die denken dat de stelling onwaar is zetten hun muts af, kinderen die denken dat de stelling waar is zetten de muts op. De begeleider geeft het juiste antwoord.

Kinderen die het fout hadden zetten de muts af en gaan zitten. Het spel eindigt als er nog één speler overblijft of wanneer de vragenlijst is afgewerkt.

Variant: Wil je er geen wedstrijd van maken, speel het spel dan zonder afvallers.

Materiaal

- zwarte stiften (eventueel fineliner)
- verf
- tekenpapier

De illustraties in het boek zijn gemaakt met een combinatie van stift (fineliner) en maar enkele basiskleuren verf. Laat de kinderen zelf een fantasiefiguur (elf, reus, tovenaars, fee, trol, ...) kiezen die ze voorstellen in het bos. Laat ze op voorhand nadenken welke sfeer ze in het bos willen creëren en op basis daarvan drie kleuren kiezen. Ze tekenen de contouren met zwarte stift en kleuren nadien in met drie kleuren verf. Kunnen ze ook een gepaste titel in kleur toevoegen zoals op de cover van *Peer*?

Meer over *Peer*

- Scan de QR-code vooraan in het boek en laat het lied horen.
- Ondertussen verscheen er een tweede boek over *Peer*: *De prins op het zwarte paard*.

4

VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- Het Oinkbeest / Inge Bogaerts, Elly Nieman en Rikkert Zuiderveld (ill.) (Oogachtend, 2025)
<https://www.boekenzoeker.be/het-oinkbeest>
- Het grote kabouterboek / Maciej Szymanowicz (ill.) (Baeckens, 2020)
https://bibliotheek.be/catalogus/maciej-szymanowicz/het-grote-kabouterboek/boek/library-marc-vlacc_10251223?branch=Antwerpen/Wilrijk%20Bist
- Wolvenweer / Simon van der Geest en Karst-Janneke Rogaar (ill.) (Querido, 2022)
<https://www.boekenzoeker.be/wolvenweer>
- De cowboyter / Dimitri Leue en Tom Schoonooghe (ill.) (Lannoo, 2015)
<https://www.boekenzoeker.be/de-cowboyter>

Andere boeken van Mohana van den Kroonenberg vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Mohana%20van%20den%20Kroonenberg>.

Andere boeken van Karst-Janneke Rogaar vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Karst-Janneke%20Rogaar>.

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de makers':

- www.auteurslezingen.be/mohana-van-den-kroonenberg
- <https://mohana.nl>
- <https://karst-janneke.com>

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

- Nederlands – Lezen – Tekstbegrip – 1.1.8: De leerlingen kunnen beoordelen of een titel bij de tekst past.
- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.1: De leerling kent vertelperspectief: ik-verteller.
- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.7: De leerlingen kunnen verbanden leggen tussen elementen uit de tekst en emoties en gedachten tijdens het lezen van de tekst.
- Nederlands – Mondeling taalgebruik – Mondelinge interactievaardigheden – 1.3.14: De leerlingen kunnen doelgericht deelnemen aan mondelinge interactievormen zoals dialoog, discussie en groepswork en hierbij de volgende interactiestrategieën toepassen:
 - inspelen op de inbreng van de gesprekspartner(s)
 - informatie, argument of mening in het gesprek inbrengen
- Muzische vorming – Domeinoverschrijdend – Beschouwen – 6.1.1: De leerlingen kunnen het onderwerp, de bedoeling en hun eigen interpretatie van een artistieke en een muzische creatie verwoorden.
- Muzische vorming – Beeld – Bouwstenen – 6.3.2: De leerlingen kunnen figuren weergeven met omtreklijnen.

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Krisje Peeters, 2026
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

Woordkaarten

raar

anders

verdrietig

bang

vriendschap

moedig

wantrouwen

vertrouwen

gelukkig

gezellig

Kai

tante Fee

de ouders

Peer

BIJLAGE 2

Vragen

- **Stelling 1:** Kai moet de hele vakantie gaan logeren bij zijn oom.
Antwoord: Muts af! (Hij moet gaan logeren bij zijn tante.)
- **Stelling 2:** De kleuren die in het boek gebruikt worden zijn zwart, groen, blauw en rood.
Antwoord: Muts op!
- **Stelling 3:** Tante Fee woont in een appartement midden in de stad.
Antwoord: Muts af! (Ze woont in een huisje diep in een donker bos.)
- **Stelling 4:** Tante Fee vindt een kabouter onder een struik.
Antwoord: Muts op!
- **Stelling 5:** De ouders van Kai geloven dat sprookjes en kabouters bestaan.
Antwoord: Muts af! (Ze geloven er helemaal niet in.)
- **Stelling 6:** Wanneer Kai en Peer elkaar ontmoeten, gelooft Kai meteen dat het een echte kabouter is.
Antwoord: Muts af! (Kai gelooft eerst helemaal niet in kabouters en Peer gelooft niet in neefjes.)
- **Stelling 7:** Wanneer ze Peer vinden is hij ernstig gewond en is hij bovendien zijn muts kwijt.
Antwoord: Muts af! (Hij zit onder de modder maar hij lijkt niet erg gewond te zijn.)
- **Stelling 8:** Peer slingert zijn muts uit het raam van de auto.
Antwoord: Muts op!
- **Stelling 9:** Kai en Peer sturen een brief naar tante Fee met de vraag ze terug te komen halen.
Antwoord: Muts af! (Ze bellen tante Fee.)
- **Stelling 10:** De auto van de ouders van Kai is groen.
Antwoord: Muts af! (De auto van de ouders is rood, de auto van tante Fee is groen.)

Extra stelling wanneer de groep nog te groot is:

- **Stelling 11:** Het boek hoort bij de reeks Tijgerlezen.
Antwoord: Muts op!